

## **Fənn 3606 - Həyat fəaliyyətinin təhlükəsizliyi**

1. Fövqəladə hallar təsir dairəsinə və nəticələrinin ağırlığı üzrə neçə yerə bölünürlər?

6

5

4

7

3

2.Zərərin dəyərində görə Fövqəladə hallar necə təsnif olunurlar?

**Əhəmiyyətsiz, orta dərəcədə, böyük, çox böyük, böhranqabağı xarakterli, böhranlı bərpa olunmaz.**

Əhəmiyyətsiz, zərərsiz, böyük, çox böyük, böhranlı.

Əhəmiyyətsiz, böhranqabağı xarakterli, böhranlı təhlükəli.

Əhəmiyyətsiz, nəzərə alınmaz, böyük böhranlı.

Əhəmiyyətsiz, böhranlı, bərpa olunmaz, bərpa olunan, global.

3.Təbii xarakterli Fövqəladə hadisələrə aiddir?

**Meteoroloji və aqrometroloji təhlükəli hadisələr, hidroloji təhlükəli hadisələr, insanların yoluxucu xəstəliklərə tutulması, kənd təsərrüfatı bitkilərinin xəstəlik və ziyanvericilərin təsirində məruz qalması, dənizdə hidroloji təhlükəli hadisələr.**

Meteoroloji və aqrometroloji təhlükəli hadisələr, insanların yoluxucu xəstəliklərə tutulması, kənd təsərrüfatı bitkilərinin xəstəlik və ziyanvericilərin təsirində məruz qalması, yanğınlar, partlayışlar.

Kənd təsərrüfatı bitkilərinin xəstəlik və ziyanvericilərin təsirində məruz qalması, dənizdə hidroloji təhlükəli hadisələr, biosferin vəziyyətinin dəyişməsi ilə əlaqədar fövqəladə hadisələr.

Dənizdə hidroloji təhlükəli hadisələr, nəqliyyat qəzaları.

İnsanların yoluxucu xəstəliklərə tutulması, GTZM yayılmaqla baş verən qəzalar.

4. Meteroloji və aqrometeroloji təhlükəli hadisələrə aiddir?

**Fırtına, tufan, iri dolu, quraqlıq, güclü isti**

Fırtına, tufan, zəlzələ, quraqlıq, sürüşmə.

Fırtına, tufan, sel, quraqlıq, güclü dalğalanma

Fırtına, tufan, epizootiya, quraqlıq.

Fırtına, tufan, quraqlıq, epizootiya, sunami

5. Geofiziki təhlükəli hadisələr

**Zəlzələlər, vulkan püskürməsi**

Torpaq uçqunları, vulkan püskürməsi

Zəlzələlər və meşə yanğınları

Zəlzələlər və daşqın.

Vulkan püskürməsi və sel.

6. Texnogen xarakterli fəvqəladə hadisələrə aiddir?

**Nəqliyyat qəzaları, yanğınlar, partlayışlar, GTZM yayılmaqla baş verən qəzalar, radioaktiv maddə ətrafa yayılmaqla baş verən qəzalar, bioloji təhlükəli maddə ətrafa yayılmaqla baş verən qəzalar.**

Nəqliyyat qəzaları, yanğınlar, partlayışlar, GTZM yayılmaqla baş verən qəzalar, radioaktiv maddə ətrafa yayılmaqla baş verən qəzalar, vulkanlar.

Nəqliyyat qəzaları, yanğınlar, partlayışlar, GTZM yayılmaqla baş verən qəzalar, epizootiya.

Bioloji təhlükəli maddə ətrafa yayılmaqla baş verən qəzalar, tropik qasırğa

Radioaktiv maddə ətrafa yayılmaqla baş verən qəzalar, zəlzələlər və vulkan

7. Ekoloji xarakterli fəvqəladə hadisələr.

**Yerin vəziyyətinin dəyişməsi, atmosfer tərkibinin və xassələrinin dəyişməsi, hidrosferin mühitinin vəziyyətinin dəyişməsi, biosferin vəziyyətinin dəyişməsi.**

Biosfer vəziyyətinin dəyişməsi, geofiziki təhlükəli hadisələr.

Hidrosfer mühitinin vəziyyətinin dəyişməsi, meteoroloji və aqrometeoroloji təhlükəli hadisələr.

Yerin vəziyyətinin dəyişməsi, atmosfer tərkibinin və xassələrinin dəyişməsi, yanğınlar.

Yerin vəziyyətinin dəyişməsi, atmosfer tərkibinin və xassələrinin dəyişməsi, bioloji təhlükəli maddə ətrafa yayılmaqla baş verən qəzalar.

8. Sosial-mədəni xarakterli fəvqəladə hallara aiddir.

**Peşə əlaməti üzrə, dini əlamət üzrə**

Dini əlamət üzrə, Dövlət böhranı üzrə

Dini əlamət üzrə, kölgə iqtisadiyyatı üzrə

Dini əlamət üzrə, millətlərarası münafişələr.

Dini əlamət üzrə, informasiya əlaməti üzrə.

9. Siyasi xarakterli fəvqəladə hallara aiddir

**Millətlərarası münafişələr üzrə, narkotik maddə ticarəti üzrə, mütəşəkkil cinayətkarlıq üzrə, kölgə iqtisadiyyatı üzrə, Dövlət böhranı üzrə, informasiya əlaməti üzrə.**

Dövlət Böhranı üzrə, informasiya əlaməti üzrə, ərazi əlaməti üzrə.

Kölgə iqtisadiyyatı üzrə, mülkiyyət əlaməti üzrə, ərazi əlaməti üzrə.

İnformasiya əlaməti üzrə, peşə əlaməti üzrə, mütəşəkkil cinayətkarlıq əlaməti üzrə.

Narkotik maddə ticarəti üzrə, mütəşəkkil cinayətkarlıq üzrə, dini əlaməti üzrə, peşə əlaməti üzrə.

10. Avtomobil və Aviasiya qəzaları hansı xarakterli fəvqəladə hallara aiddir.

**Texnogen**

Sosial

Təbii

Ekoloji

Siyasi

11. Binaların qəflətən uçması hansı xarakterli fəvqəladə hallara aiddir.

**Texnogen**

Sosial

Təbii

Ekoloji

Siyasi

12. Bəndlərin yarılması hansı xarakterli fəvqəladə hallara aiddir

**Texnogen**

Sosial

Təbii

Ekoloji

Siyasi

13. Elektrik –enerji sistemlərində qəzalar hansı xarakterli fəvqəladə hallara aiddir

**Texnogen**

Sosial

Təbii

Ekoloji

Siyasi

14. Təhlükəli geoloji hadisələr hansılardır.

**Sel və Sürüşmə**

Sel və Epidemiya

Sürüşmə və Sunami

Marxal və Sunami

Zəlzələ və Vulkan

15. Həlak olanların sayına görə fəvqəladə hallar necə təsnif olunur?

**Yüngül, orta ağırlıqlı, ağır, çox ağır, katastrofik, böhranlı, əvəzolunmaz.**

Böhranlı, əvəzolunmaz, bərpaolunmaz, əvəzedilən

Ağır, çox ağır, əvəzedilən, katastrofik

Çox ağır, katastrofik, nəzərə alınmayan.

Əvəzolunmaz, böhranqabağı.

16. Zəlzələ ocağının dərinliyi müxtəlif seysmik rayonlarda hansı məsafəyədək dəyişə bilər?

**0-700 km-dək**

0-100 km-dək

0-70 km-dək

0-700 m-dək

0-1700 km-dək

17. Aşağıdakılardan hansı zəlzələ növləridir?

**Tektonik, vulkanik**

Tektonik, partlayıcı

Tektonik, titrədici

Titrədici, vulkanik

Dağıdıcı, vulkanik

18. Çayların adi səviyyədən artıq daşması nəticəsində ərazinin müvəqqəti olaraq su altında qalması necə adlanır?

**Daşqın**

Sel

Sunami

Dalğa

Marxal

19. Epidemiya nədir?

**Kəskin yoluxucu xəstəliklərin sürətlə və geniş halda insanlar arasında yayılmasıdır**

Kəskin yoluxucu xəstəliklərin sürətlə və geniş halda insanlar və bitkilər arasında yayılmasıdır.

Kəskin yoluxucu xəstəliklərin sürətlə və geniş halda bitkilər və heyvanlar arasında yayılmasıdır.

Kəskin yoluxucu xəstəliklərin sürətlə və geniş halda insanlar, bitkilər və heyvanlar arasında yayılmasıdır.

Kəskin yoluxucu xəstəliklərin sürətlə və geniş halda insanlar və heyvanlar arasında yayılmasıdır.

20. Kəskin yoluxucu xəstəliklərin sürətlə və geniş halda insanlar arasında yayılmasına nə deyilir?

**Epidemiya**

Erroziya

Epifitotiya

Epidemiya və Epizootiya

Epizootiya

21. Kəskin yoluxucu xəstəliklərin sürətlə və geniş halda heyvanlar arasında yayılmasına nə deyilir?

**Epizootiya**

Epidemiya

Erroziya

Epifitotiya

Epidemiya və Epizootiya

22. Zəlzələ nədir?

**Yerin tərkində suxurların yerdəyişməsi sayəsində Yer qabığının müəyyən sahələrinin titrəməsidir.**

Vulkanların baş verməsi nəticəsində yerin çatlamasıdır

Partlayışın zərbə dalğasının təsiri nəticəsində yaranan torpaq sürüşməsidir.

Ekoloji xarakterli fəvqəladə haldır

Hərbi mənşəli fəvqəladə haldır.

23. Nüvə partlayış enerjisinin təqribən 50%-i sərf olunan zədələyici amili hansıdır?

**Zərbə dalğası**

İşıq şüalanması

Nüfuzedici radiasiya

Yerin radioaktiv zəhərlənməsi

Elektromaqnit impulsu

24. Nüvə partlayışı enerjisinin təqribən 35 %-i sərf olunan zədələyici amil hansıdır?

**İşıq şüalanması**

Yerin radioaktiv zəhərlənməsi

Elektromaqnit impulsu

Nüfuzedici radiasiya

Zərbə dalğası

25. Nüvə partlayışı enerjisinin təqribən 4 %-i sərf olunan zədələyici amil hansıdır?

**Nüfuzedici radiasiya**

Yerin radioaktiv zəhərlənməsi

Elektromaqnit impulsu

Zərbə dalğası

İşıq şüalanması

26. Nüvə partlayışı enerjisinin təqribən 10 %-i sərf olunan zədələyici amil hansıdır?

**Yerin radioaktiv zəhərlənməsi**

Elektromaqnit impulsu

Nüfuzedici radiasiya

İşıq şüalanması

Zərbə dalğası

27. Nüvə partlayış enerjisinin təqribən 1 %-i sərf olunan zədələyici amil hansıdır?

**Elektromaqnit impulsu**

İşıq şüalanması

Nüfuzedici radiasiya

Yerin radioaktiv zəhərlənməsi

Zərbə dalğası

28. Zərbə dalğasının təsiri nəticəsində mühafizə olunmayan adamlar neçə dərəcəli zədələnməyə məruz qalırlar?

4

3

2

1

5

29 Zərbə dalğasından mühafizə olunmaq üçün nələrdən istifadə etmək lazımdır?

**Sığınacaqlardan, daldalanacaqlardan, xəndəkdən, yeraltı binalardan, yerin relyefindən**

Sığınacaqlardan, fərdi mühafizə vasitələrindən

Sığınacaqlardan, avtomobillərdən

Sığınacaqlardan, əleyhqazlardan

Sığınacaqlardan, respiratorlardan

30. İşıq impulsunun kəmiyyəti nədən asılıdır?

**Nüvə partlayışının növündən, gücündən, məsafədən, hava şəraitindən.**

Nüvə partlayışının növündən, oradakı insanların sayından.

Nüvə partlayışının növündən, ərazinin sahəsindən.

Nüvə partlayışının növündən, binaların növündən.

Nüvə partlayışının növündən ,mühafizə üsulunun növündən.

31. Işıq impulsu hansı materiallardan keçə bilmir?

**Qeyri-şəffaf**

Şəffaf

Yumuşaq

Elastik

Elastik və plastik

32. 1 rentgen neçə raddır?

**0,95 rad**

95 rad

9,5 rad

9 rad

5 rad

33. 0,95 rad neçə rentgendir?

**1 rentgen**

2 rentgen

3 rentgen

4 rentgen

5 rentgen

34.Qalınlığı neçə sm olan polad nüfuzedici radiasiyanı 2 dəfə zəiflədir?

**2,7**

27

0,27

270

0,027

35. Qalınlığı neçə sm olan beton nüfuzedici radiasiyanı 2 dəfə zəiflədir?

**10**

0.1

0,01

0,001

100

36. Qalınlığı neçə sm olan torpaq nüfuzedici radiasiyanı 2 dəfə zəiflədir?

**14**

0,14

0,014

140

1,4

37. Qalınlığı neçə sm olan ağac materialı nüfuzedici radiasiyanı 2 dəfə zəiflədir?

**30**

0,3

0,03

300

0,003

38. Radioaktiv zəhərlənmə dərəcəsi nədən asılıdır?

**Nüvə partlayışı növündən, gücündən, partlayışdan sonra keçən müddətdən, partlayış mərkəzinə qədər məsafədən, meteoroloji şəraitdən, yerin relyefindən**

Nüvə partlayışı növündən, işıq şüalanmasının gücündən, yerin relyefindən

Nüvə partlayışı növündən, elektromaqnit impulsunun gücündən, meteoroloji şəraitdən.

Nüvə partlayışı növündən, ərazinin sahəsindən, meteoroloji şəraitdən.

Nüvə partlayışı növündən, əhalinin ərazidə qalma müddətindən, meteoroloji şəraitdən və ilin fəslindən.

39. Radiasiya səviyyəsi hansı vahid ilə ölçülür?

**R/s**

R□s

R2□s

R2□s<sup>2</sup>

R<sup>2</sup>/s<sup>2</sup>

40. Ərazinin radioaktiv zəhərlənmə dərəcəsi nə ilə xarakterizə edilir?

**Radiasiyanın səviyyəsi ilə**

Kimyəvi zəhərlənmənin sahəsi ilə

Udulan doza ilə

Udulan doza və kimyəvi zəhərlənmə sahəsi ilə

Radiasiyanın səviyyəsi və işıq şüalanmasının gücü ilə

41. Azərbaycan Respublikasında Mülki müdafiə işinə ümumi rəhbərliyi kim həyata keçirir?

**Prezident**

İcra başçısı

Fövqəladə Hallar Naziri

Daxili İşlər Naziri

Milli məclisin sədri

42. Azərbaycan Respublikasında mülki müdafiənin qarşısında duran vəzifələri həyata keçirməyə daim hazır olması üçün kim məsuliyyət daşıyır?

**Baş Nazir**

Milli məclisin sədri

Baş prokuror

Daxili İşlər Naziri

Xarici İşlər Naziri

43. Yerlərdə mülki müdafiəyə bilavasitə rəhbərlik etmir.

**Daxili İşlər Naziri**

İcra hakimiyyəti Başçısı və onun nümayəndəsi

Obyekt rəhbərləri

Sahibkarlar

Muxtar Respublikanın baş Naziri

44. Mülki müdafiə qüvvələrinə aid deyil.

**Silahlı qoşunlar**

Mülki müdafiənin qoşun hissələri

Ştatlı qəza - xilasetmə dəstələri

Hərbiləşməmiş mülki müdafiə dəstələri

İcra hakimiyyəti tabeliyində qalmaqla mülki müdafiənin vəzifələrinin yerinə  
yetirilməsinə cəlb olunan müxtəlif dəstələr

45. Mülki müdafiə dəstələri hansı prinsip üzrə yaradılır?

**Ərazi istehsalat**

Ərazi-zona

İstehsalat-zona

Dərhal xəbərdarlıq

Dərhal xəbərdarlıq və istehsalat

46. Radiasiya şəraiti nə zaman yaranır?

**Nüvə silahı tətbiq edildikdə və AES-da qəza baş verdikdə.**

Kimyəvi silah tətbiq edildikdə

Güclü təsirli zəhərləyici maddələr ətrafa yayıldıqda

Nüvə silahı tətbiq edildikdə, AES-da qəza baş verdikdə və kimyəvi silah tətbiq edildikdə.

Nüvə silahı tətbiq edildikdə, AES-da qəza baş verdikdə və GTZM ətrafa yayıldıqda

47. Radiasiya şəraitinin proqnozlaşdırılmasında ilk məlumatlara aid deyil.

**Radiasiya kəşfiyyat dəstəsinin sayı.**

Nüvə partlayışının növü.

Nüvə partlayışının gücü.

Orta küləyin istiqaməti

Orta küləyin sürəti

48. Kimyəvi şərait nədir?

**Düşmənin zəhərləyici maddələr tətbiq etməsi nəticəsində yaranan vəziyyət**

Düşmənin bakterioloji maddələr tətbiq etməsi nəticəsində yaranan vəziyyət

Düşmənin radioaktiv və zəhərləyici maddələr tətbiq etməsi nəticəsində yaranan şərait.

Düşmənin zəhərləyici və bakterial vasitələr tətbiq etməsi nəticəsində yaranan vəziyyət

Düşmənin radioaktiv maddələr tətbiq etməsi nəticəsində yaranan şərait.

49. Bakterioloji şərait nəyə deyilir?

**Düşmənin bakterioloji silahı tətbiq etməsi nəticəsində yaranan şərait.**

Düşmənin nüvə silahını tətbiq etməsi nəticəsində yaranan şərait.

Düşmənin nüvə və bakterioloji silahları tətbiq etməsi nəticəsində yaranan şərait.

Düşmənin kimyəvi silahı tətbiq etməsi nəticəsində yaranan şərait

Düşmənin kimyəvi və bakterioloji silahları tətbiq etməsi nəticəsində yaranan şəraitdir.

50. İMD-21 hansı qrup dozimetrik cihazlara aiddir?

**Rentgenmetrlərə**

Radiometrlərə

İndikatorlara

Dozimetrlərə

Dozimetr və Indikatorlara

51. İonlaşdırıcı şüalammaları aşkar etmək, onların enerjisini və digər xassələrini ölçmək üçün istifadə edilən cihazlar necə adlanır?

**Detektorlar**

Proyektorlar

İqnalizatorlar

Generatorlar

Analizatorlar

52. Atom elektrik stansiyaları (AES) üçün ehtimal olunan təhlükəli zəhərlənmə zonası neçə km ərazi təşkil edir?

**20km**

2km

0,2km

200km

220km

53. Hərbi ləşməmiş mülki müdafiə dəstələrinə hansı yaş həddində kişilər cəlb olunur?

18-62

18-40

18-30

18-50

18-75

54. Hərbi ləşməmiş mülki müdafiə dəstələrinə hansı yaş həddində qadınlar cəlb olunur?

**18-55**

18-40

18-45

15-20

15-55

55. Hərbiləşməmiş mülki müdafiə dəstələrinə kimlər cəlb olunmur?

**I və II qrup əlillər, hamilə və 8 yaşınadək uşağı olan qadınlar, 3 yaşadək uşağı olan orta və ali tibb təhsilli qadınlar.**

Orta və ali təhsilli insanlar, müəllimlər və həkimlər, hamilə qadınlar.

Orta və ali təhsilli insanlar, müəllimlər və həkimlər; həmçinin 3 yaşadək uşağı olan analar.

Həkimlər və müəllimlər, I və II qrup əlillər, 8 yaşından aşağı uşağı olan qadınlar.

III və IV qrup əlillər, 3 yaşadək uşağı olan qadınlar, tibb işçiləri.

56. Neçə yaşınadək uşağı olan qadınlar hərbiləşməmiş mülki müdafiə dəstələrinə cəlb edilmir?

8

6

4

2

1

57. Neçə yaşınadək uşağı olan orta və ali tibb təhsilli qadınlar hərbiləşməmiş mülki müdafiə dəstələrinə cəlb edilmir?

3

13

5

6

1

58. Neçənci qrup əlillər hərbiləşməmiş mülki müdafiə dəstələrinə cəlb edilmir?

**I və II**

II və III

III və IV

I və IV

I və III

59. DP-22V dozimetrlər komplektində neçə ədəd DKP-50A dozimetri olur?

**50**

40

30

20

10

60. Dozimetrlərə aiddir?

**İD-1**

DP-100m

DP-5A

DP-100ADM

DP-64

61. Nüvə silahı ilk dəfə hara tətbiq edilmişdir?

**Yaponiyanın Xirosima və Naqasaki şəhərlərinə**

Rusiyanın Moskva və Leningrad şəhərlərinə

İranın Təbriz və Ərdəbil şəhərlərinə

ABŞ-ın ştatlarına

## Türkiyənin İstanbul və Ankara şəhərlərinə

62. ABŞ tərəfindən Yaponiyanın Xirosima və Naqasaki şəhərlərinə neçənci ildə Nüvə silahı tətbiq edilib?

**1945**

1946

1947

1948

1949

63. Qəza zədələnmə halları üçün sığınacaqdakı qablarda hər adam üçün sutkada neçə litr hesabı ilə içməli su ehtiyatı saxlanması nəzərdə tutulur?

**3**

0.3

30

13

33

64. Radiasiya daldalanacağında çirkli üst paltarlarını saxlamaq üçün otaqlar hər adam üçün neçə m<sup>2</sup> sahə ayrılır?

**0,07 m<sup>2</sup>**

0,007m<sup>2</sup>

0,7m<sup>2</sup>

0,17m<sup>2</sup>

0,017m<sup>2</sup>

65. QP-5 sürücü əleyhqazı hansı hissələrdən ibarətdir?

**Əleyhqazı qutusu, tərləməyən, plyonkalar olan qutu, şlem-maskə, çanta.**

Əleyhqaz qutusu, tərləməyən plyonkalar olan qutu, uzadıcı ştanq, şlem maska.

Çanta, Əleyhqaz qutusu, bağlayıcı kəmər.

Əleyhqaz qutusu, çanta, kəmərlər.

Kəmərlər, çanta, şlem-maskə

66. Sığınacaqlarda dizel elektrik stansiyası nə üçündür?

**DES-nin aqreqatlarının və onların işlədilməsini təmin edən xüsusi elektrik avadanlıqlarını yerləşdirmək üçün.**

Balonları yerləşdirmək üçün.

Çirkli üst paltarlarını yerləşdirmək üçün

Elektrik avadanlığını və FMV-ni yerləşdirmək üçün.

FMV-ni yerləşdirmək üçün.

67.Sığınacaqda daldalanan adamların sayı 150 nəfərədək olarsa, ərzaq saxlanılan otağın sahəsi neçə kv.m müəyyən edilir?

**5m<sup>2</sup>**

15m<sup>2</sup>

0,5m<sup>2</sup>

0,15m<sup>2</sup>

0,05m<sup>2</sup>

68.Aktivlik nədir?

**Radioaktiv maddənin vaxt vahidi ərzində radioaktiv çevrilmələrin sayı ilə ifadə olunan miqdar ölçüsüdür.**

Radioaktiv maddənin vaxt vahidində insana təsir miqdarıdır.

Radioaktiv maddənin çəkisi vahididir

Radioaktiv maddənin növüdür. Radioaktiv maddənin növüdür.

Radioaktiv maddənin udulan şüalanma vahididir və vaxt vahidində radioaktiv çevrilmələrin sayıdır.

69. Radioaktiv maddənin vaxt vahidi ərzində radioaktiv çevrilmələrin sayı ilə ifadə olunan miqdar ölçüsü necə adlanır?

**Aktivlik**

Radioaktivlik

Şüalanma

udulan doza

Aktivlik və udulan doza

70. 1Qrey neçə raddır?

**100**

10

110

1000

0.1

71. 100 rad neçə Qreydir?

**1**

10

100

0.1

1000

72. Udulan doza vahidi nə qəbul edilmişdir?

**c/kq**

ckq

c<sup>2</sup>kq

ckq/m<sup>2</sup>

c/m<sup>2</sup>

73. Rentgen və qamma-şüalanmaların ekspozisiya dozasının sistemdən kənar vahidi neçə adlanır?

**Rentgen**

Qrey

Rentgen/san

Qrey/san

Rentgen/saat

74. 1 N/m<sup>2</sup> neçə Paskaldır (Pa)?

**1**

2

10

100

20

75. Fosgen havadan neçə dəfə ağırdır?

**3.5**

35

3

33

0.35

76. Təhlükəsiz zona nədir?

**Düşmən basqını gözlənilən şəhərlərin və əlahiddə obyektlərin ətrafında ehtimal olunan dağıntı zonalardan və digər təhlükəli rayonlardan kənarda əhalinin qəbul edilməsi, yerləşdirilməsi və yaşaması üçün yararlı olan ərazi**

Düşmən basqını gözlənilən şəhərlərin və əlahiddə obyektlərin ətrafında ehtimal olunan dağıntı zonalardan və digər təhlükəli rayonlardan kənarda əhalinin qəbul edilməsi, yerləşdirilməsi və yaşaması üçün yararlı olmayan ərazi

Düşmən basqını gözlənilməyən şəhərlərin və əlahiddə obyektlərin ətrafında ehtimal olunan dağıntı zonalardan və digər təhlükəli rayonlardan kənarda əhalinin qəbul edilməsi, yerləşdirilməsi və yaşaması üçün yararlı olan ərazi.

Əhalinin qeydiyyatı alındığı və düşmən basqını gözlənilməyən ərazilər.

Əhalinin qeydiyyatı alındığı və düşmən basqını gözlənilən ərazilər.

77. 0,95 rad neçə rentgendir?

**1**

0.1

10

0.01

0.001

78. Udulan dozanın hansı miqdarından asılı olaraq insanlar I dərəcəli şüa xəstəliyinə tutulur?

**D=100-200 rad**

200-300 rad

300-400 rad

400-500 rad

500-600 rad

79. Udulan doza D=100-200 rad olduqda insanlar neçənci dərəcəli şüa xəstəliyinə tutulur?

**1-ci**

2-ci

3-cü

4-cü

5-ci

80. Udulan dozanın hansı miqdarından asılı olaraq insanlar 2-ci dərəcəli şüa xəstəliyinə tutulur?

**D=200-400 rad**

D=100-200 rad

D=700 rad

D= 800 rad

D=600 rad

81. Udulan doza D=200-400 rad olduqda insanlar neçənci dərəcəli şüa xəstəliyinə tutulur?

**2-ci**

1-ci

3-cü

4-cü

5-ci

82. Udulan dozanın hansı miqdarından asılı olaraq insanlar 3-cü dərəcəli şüa xəstəliyinə tutulur?

**D=400-600 rad**

D=100-200 rad

D= 400 rad

D= 600-800 rad

D=800 rad

83. Udulan doza D=400-600 rad olduqda insanlar neçənci dərəcəli şüa xəstəliyinə tutulur?

**3-cü**

1-ci

2-ci

4-cü

5-ci

84. Udulan dozanın hansı miqdarından asılı olaraq insanlar 4-cü dərəcəli şüa xəstəliyinə tutulur?

**D >600 rad**

D=100-200 rad

D> 200 rad

D=400 rad

D >800 rad

85. Udulan doza  $D > 600$  rad olduqda insanlar neçənci dərəcəli şüa xəstəliyinə tutulur?

**4-cü**

1-ci

2-ci

3-cü

5-ci

86.V- qazlar hansı qrup zəhərləyici maddələrə aiddir?

**Sinir iflicedici**

Boğucu

Ümumzəhərləyici

Qıcıqlandırıcı

Göz yaşardıcı

87. Zoman hansı qrup zəhərləyici maddələrə aiddir?

**Sinir iflicedici**

Boğucu

Ümumzəhərləyici

Qıcıqlandırıcı

Göz yaşardıcı

88. Zarin hansı qrup zəhərləyici maddələrə aiddir?

**Sinir iflicedici**

Boğucu

Ümumzəhərləyici

Qıcıqlandırıcı

Göz yaşardıcı

89. Sianid turşusu hansı qrup zəhərləyici maddələrə aiddir?

**Ümumzəhərləyici**

Dəridə yaraçıxaran

Boğucu

Qıcıqlandırıcı

Göz yaşardıcı

90. Xlorsian hansı qrup zəhərləyici maddələrə aiddir?

**Ümumzəhərləyici**

Boğucu

Dəridə yaraçıxaran

Qıcıqlandırıcı

Göz yaşardıcı

91. Saf iprit hansı qrup zəhərləyici maddələrə aiddir?

**Dəridə yaraçıxaran**

Boğucu

Qıcıqlandırıcı

Sinir iflicedicisi

Göz yaşardıcı

92. Lyuzit hansı qrup zəhərləyici maddələrə aiddir?

**Dəridə yaraçıxaran**

Boğucu

Qıcıqlandırıcı

Sinir iflicedici

Göz yaşardıcı

93. Fosgen hansı qrup zəhərləyici maddələrə aiddir?

**Boğucu**

Dəridə yaraçıxaran

Qıcıqlandırıcı

Psixokimyəvi

Göz yaşardıcı

94. Difosgen hansı qrup zəhərləyici maddələrə aiddir?

**Boğucu**

Dəridə yaraçıxaran

Qıcıqlandırıcı

Psixokimyəvi

Göz yaşardıcı

95. Adamsit hansı qrup zəhərləyici maddələrə aiddir?

**Qıcıqlandırıcı**

Dəridə yaraçıxaran

Boğucu

Psixokimyəvi

Göz yaşardıcı

96.Bi-zet hansı qrup zəhərləyici maddələrə aiddir?

**Psixokimyəvi**

Boğucu

Qıcıqlandırıcı

Ümumzəhərləyici

Göz yaşardıcı

97.Boğucu təsirli zəhərləyici maddə hansıdır?

**Fosgen**

Adamsit

İprit

Bi-zet

Xlorpikrin

98. Boğucu təsirli zəhərli maddə hansıdır?

**Difosgen**

Adamsit

İprit

Bi-zet

Xlorpikrin

99. Qıcıqlandırıcı təsirli zəhərləyici maddə hansıdır?

**Adamsit**

Difosgen

İprit

Bi-zet

Xlorpikrin

100. Psioxokimyəvi təsirli zəhərləyici maddə hansıdır?

**Bi-zet**

Difosgen

İprit

Xlorpikrin

Fosgen

101. Gözyaşardıcı təsirli zəhərləyici maddə hansıdır?

**Xlorpikrin**

Zarin

İprit

Bi-zet

Fosgen

102. Kimyəvi təhlükəli obyektlərə aiddir?

**Kimya,neft emalı sənaye sahələrinin müəssisələri**

Atom elektrik stansiyaları

Kimya,neft emalı sənaye sahələrinin müəssisələri və atom elektrik stansiyaları

Metallurgiya sənayesi

Kimya,neft emalı sənaye sahələrinin müəssisələri və bioloji təhlükəli obyektlər

103. Kimyəvi təhlükəli obyektlərə aid deyil?

**Atom elektrik stansiyaları**

Kimya,neft emalı sənaye sahələrinin müəssisələri

Su təmizləmə qurğuları

Suyu təmizləmək üçün xlorlardan istifadə edilmə

Soyuducu agent olaraq ammonyakdan istifadə olunan soyuducu qurğulara malik müəssisələr

104.Bu günə qədərAzərbaycanda köçürmə işləri daha geniş tətbiq olunub

**Dağlıq Qarabağ münaqişəsi dövründə**

Metropolitendə terror zamanı

Bayıl yamacında sürüşmə zamanı

Nəqliyyat qəzaları zamanı

Neft emalı zavodunda qəza zamanı

105.Mülki müdafiənin xəbərdarlıq siqnalları hansılardır?

**Hamının diqqətinə, hava həyəcanı, hava həyəcanı qurtardı, radiasiya təhlükəsi, kimya həyəcanı**

Hamının diqqətinə, hava həyəcanı, hava həyəcanı qurtardı, radiasiya təhlükəsi, qəza xəbərdarlığı

Hamının diqqətinə, hava həyəcanı, hava həyəcanı qurtardı, radiasiya təhlükəsi, yanğın xəbərdarlığı

Hamının diqqətinə, hava həyəcanı, hava həyəcanı qurtardı, radiasiya təhlükəsi, daşqın signalı

Hamının diqqətinə, hava həyəcanı, hava həyəcanı qurtardı, radiasiya təhlükəsi, subasma signalı

106. Köçürmə zamanı neçə günlük ərzaq götürülür?

2-3

12-13

22-23

4-6

6-7

107. Fövqəladə halların təsnifatı necədir?

**Nəticələrin miqyasına görə,baş vermə sahələrinə görə,idarə üzrə mənsubiyyətinə görə**

Nəticələrin miqyasına görə,baş vermə sahələrinə görə,idarə üzrə mənsubiyyətinə görə,yanğın dərəcələrinə görə

Nəticələrin miqyasına görə,baş vermə sahələrinə görə,idarə üzrə mənsubiyyətinə görə,kimyəvi zəhərlənmə dərəcələrinə görə

Nəticələrin miqyasına görə,baş vermə sahələrinə görə,idarə üzrə mənsubiyyətinə görə,radioaktiv səviyyə gücünə görə

Nəticələrin miqyasına görə,baş vermə sahələrinə görə,idarə üzrə mənsubiyyətinə görə,bakterioloji zəhərlənməyə görə

108.Mühafizə qurğularında kompleks yoxlama neçə ildən bir keçirilir?

**3**

2

1

4

5

109.Mülki müdafiə xəbərdarlıq siqnalları neçədir?

**5**

4

3

2

1

110.Ərazinin və obyektin kimyəvi zəhərlənmə dərəcəsi nədən asılıdır?

**Zəhərli maddənin miqdarından**

Zəhərli maddənin növündən

Udulan şüalanmadan

Radiasiya səviyyəsindən

Bakterioloji şəraitdən

111. İdarə mənsubiyətinə görə Fövqəladə Hallar necə təsnif olunur?

**Tikintidə, sənayedə, kənd təsərrüfatında, meşə təsərrüfatında, nəqliyyatda, mənzil və kommunal məişət sahələrində.**

Tikintidə, sənayedə, kənd təsərrüfatında, meşə təsərrüfatında, nəqliyyatda, mənzil və kommunal məişət sahələrində, suda və quruda, havada

Tikintidə, sənayedə, kənd təsərrüfatında, meşə təsərrüfatında, nəqliyyatda, mənzil və kommunal məişət sahələrində, ofisdə, obyektə

Tikintidə, sənayedə, kənd təsərrüfatında, meşə təsərrüfatında, nəqliyyatda, mənzil və kommunal məişət sahələrində, məktəblərdə

Tikintidə, sənayedə, kənd təsərrüfatında, meşə təsərrüfatında, nəqliyyatda, mənzil və kommunal məişət sahələrində, evlərdə, qəsəbə və kəndlərdə, şəhər və rayonlarda

112.Sadə daldalanacaqların üzərinə neçə sm qalınlığında torpaq tökürlər?

**50-60**

0,5-0,6

5-6

15-16

150-160

113.Zəlzələ hansı təhlükəli hadisədir?

**Geofiziki**

Fiziki

Meteoroloji

Sosial

Hərbi

114.Sənaye əleyhqazlarından və xüsusi respiratorlardan nə üçün istifadə olunur?

**Güclü təsirli zəhərli maddələrdən mühafizə olunmaq üçün.**

İşıq şüalanmasından mühafizə olunmaq üçün.

Zərbə dalğasından mühafizə olunmaq üçün.

Yüksək hərarətdən mühafizə olunmaq üçün.

Daşqından mühafizə olunmaq üçün.

115. Düşmənin zəhərləyici maddələr tətbiq etməsi nəticəsində hansı şərait yaranır?

**Kimyəvi**

Radioaktiv

Yanğın

Mühəndis

Bakterioloji

116. DP-24 hansı qrup dozimetrik cihazlara aiddir?

**Dozimetrlərə**

Radiometrlərə

Rentgenmetrlərə

İndikatorlara

Psixometrlərə

117. Baş vermə sahələrinə görə Fövqəladə Hallar hansılardır?

**Təbii, texnogen, ekoloji, sosial, hərbi-siyasi xarakterli.**

Sosial-siyasi, ekoloji, bioloji, iqtisadi və hərbi xarakterli

Təbii xarakterli, hərbi, sosial-siyasi, bioloji xarakterli.

Təbii və ekoloji, sosial-siyasi, iqtisadi xarakterli.

Təbii və texnogen, sosial-siyasi, iqtisadi, ekoloji, kimyəvi xarakterli

118.Fövqəladə Hallar küll halında neçə yerə ayrılır?

2

3

4

6

5

119.Hərbi mənşəli Fövqəladə Hallar hansılardır?

**Nüvə, kimyəvi, bakteroloji və adi qırğın silahların tətbiqi ilə əlaqədar FH.**

Hidrosferin vəziyyətinin dəyişməsi, bakteroloji və adi silahların tətbiqi ilə əlaqədar FH.

GTZM-yayılmaqla və hidrosferin vəziyyətinin dəyişməsi ilə əlaqədar FH.

GTZM-yayılmaqla baş verən qəzalar, bakteroloji və adi silahların tətbiqi ilə əlaqədar FH.

Nüvə silahın tətbiqi, texnogen qəzalar, bakteroloji və adi silahların tətbiqi ilə əlaqədar FH.

120.Zərbə dalğasının təsirindən hansı dağıntı dərəcələri mövcuddur?

**Tam, güclü, orta, zəif**

Tam, çox güclü, zəif

Güclü, orta, zəif, çox zəif

Tam, orta, çox güclü, çox zəif

Tam, çox güclü, güclü, zəif, orta

121. Nüvə silahını hədəfə çatdırmaq üçün hansı vasitələrdən istifadə oluna bilər?

**Müxtəlif növlü raketlərdən, təyyarələrdən, sualtı qayıqlardan, gəmilərdən, artilleriya toplarından.**

Müxtəlif növlü raketlərdən, təyyarələrdən, avtomobillərdən və tanklardan, gəmilərdən, peyklərdən.

Müxtəlif növlü raketlərdən, artilleriya toplarından, sualtı qayıqlardan, avtomobillərdən və fəqəslərdən.

Müxtəlif növlü raketlərdən, gəmilərdən, avtomobillərdən, gəmilərdən, peyklərdən.

Müxtəlif növlü raketlərdən və tanklardan, avtomobillərdən, gəmilərdən, peyklərdən.

122. Nüvə silahının zədələyici amilləri aşağıdakılardan hansılardır?

**Zərbə dalğası, işıq şüalanması, nüfuz edici radiasiya, yerin radioaktiv zəhərlənməsi, elektromaqnit impulsu.**

Zərbə dalğası, işıq şüalanması, nüfuz edici radiasiya, bioloji zəhərlənmə.

Zərbə dalğası, işıq şüalanması, elektromaqnit impulsu, kimyəvi zəhərlənmə

Zərbə dalğası, işıq şüalanması, yerin radiaktiv zədələnməsi, zəlzələlərin yaranması.

Zərbə dalğası, nüfuz edici radiasiya, elektromaqnit impulsu, epidemiyalar.

123. Nüvə partlayışının enerjisinin təqribən neçə %-i zərbə dalğasına sərf olunur?

**50%**

40%

30%

20%

65%

124. Zərbə dalğası nədir?

**Partlayış mərkəzindən hər tərəfə səsdən iti sürətlə yayılan çox güclü sıxılmış hava ( torpaq, su) qatıdır.**

Parlayış mərkəzindən hər tərəfə səsdən zəif sürətlə yayılan hava qarışığıdır.

Parlayış mərkəzindən hər tərəfə işıq sürətilə yayılan sıxılmış hava qarışığıdır.

Parlayış mərkəzindən hər tərəfə zəif sürətlə yayılan torpaq və hava qarışığıdır.

Parlayış mərkəzindən hər tərəfə zəif sürətlə yayılan hava, su qarışığıdır.

125. İzafe təzyiqin miqdarından asılı olaraq insanlar neçə növdə zədə alırlar?

4

3

2

5

6

126. Zərbə dalğasından mühafizə olunmaq üçün nədən istifadə olunur?

**Sığınacaqlardan, daldalanacaqlardan, zirzəmilərdən, xəndəkdən, yerin relyefindən**

Bina və qurğulardan, zirzəmilərdən, mühəndis qurğularından və maşınlardan

Texnikadan istifadə olunmaqla, zirzəmilərdən, xəndəklərdən və hündür təpəlikdən, qurğuların üst mərtəbələrindən.

Qalın divarların arxasında, zirzəmilərdən, mühəndis qurğularından və xəndəklərdən, avtomobillərdən.

Yerin relyefindən və bina və qurğuların üst mərtəbələrindən, xəndəklərdən və mühəndis qurğularından, fərdi mühafizə vasitələrindən

127. Zərbə dalğasının təsiri nələrdən aslıdır?

**Sursatın gücündən, partlayışın növündən, partlayışın mərkəzindən olan məsafədən, yerin relyefindən.**

Sursatın gücündən, partlayışın növündən, məsafədən, havanın şaqulu durumundan

Sursatın gücündən, yerin relyefindən və küləyin istiqamətindən, ilin fəslindən.

Partlayış mərkəzindən olan məsafədən və partlayışın növündən, ilin fəslindən.

Partlayışın növündən, məsafədən, yerin relyefindən və küləyin sürətindən, ilin fəslindən.

128. Işıq şüalanması nədir?

**Nüvə partlayışı zamanı meydana çıxan od kürəsinin saçdığı gözə görünən ultrabənövşəyi və infraqırmızı güclü şüalanma selidir**

Nüvə partlayışı zamanı meydana çıxan od kürəsinin saçdığı  $\gamma$ -şüalarıdır.

Nüvə partlayışı zamanı meydana çıxan gözə görünməz  $\gamma$ -şüalarıdır.

Nüvə partlayışı zamanı meydana çıxan od kürəsindən ətrafa yayılan adi bənövşəyi işıq şüası selidir.

Nüvə partlayışı zamanı meydana çıxan od kürəsinin saçdığı gözə görünməyən ultrabənövşəyi və infraqırmızı güclü elektromaqnit selidir

129. Işıq şüalanmasının təsir müddəti nüvə yükünün gücündən asılı olaraq nə qədərdir?

**10-20 saniyə**

10dəq

40 san

10-20dəq

60 san

130. Nüfuzedici radiasiya nədir?

**Nüvə partlayışı anında qəza partlayış yerindən ətrafa yayılan gözə görünməyən qamma-şüalar və neytron selidir**

Nüvə partlayışı anında ətrafa yayılan gözə görünən qamma -şüaları və proton selidir

Nüvə partlayışı anında ətrafa yayılan işıq şüaları və neytron selidir

Nüvə partlayışı anında ətrafa yayılan gözə görünən  $\alpha$ ,  $\beta$  şüalar selidir

Nüvə partlayışı anında ətrafa yayılan gözə görünən neytron və  $\alpha$ ,  $\beta$  şüalar selidir

131. Udulan dozanın nəyindən aslı olaraq insanlar şüa xəstəliyinə tutulur?

**Udulan dozanın miqdarından**

Partlayışdan hədəfə qədər olan məsafədən

Həcmindən, radiasiya səviyyəsindən

Həcmindən, miqdarından və sıxlığından

Şüanın səviyyəsindən, intensivliyindən

132. Nüvə zədələnmə ocağı nədir?

**Nüvə partlayışının zədələyici amillərinin təsiri nəticəsində küllü miqdarda insan, heyvan və bitki tələfatı olsun, bina və qurğular dağılsın, yanğınlar baş versin və yer radioaktiv maddələrlə zəhərlənsin.**

Orada nüvə silahı tətbiq olunduğu sahədir ki insanlar tələf olur, ətraf mühit bioloji zəhərlənən ərazidir.

Orada nüvə partlayışı zamanı çox saylı insan tələfatı baş versin və binalar salamat qalan ərazidir.

Bitki, heyvan və insan tələfatı olsun, yer radioaktiv və kimyəvi zəhərlənməyə məruz qalan ərazidir.

Orada zərbə dalğasının təsirindən güclü dağıntılar baş versin, çox saylı insan tələfatı

olsun, ətraf mühit GTZM-lə zəhərlənsin.

133.Nüvə zədələnmə ocağı hansı növ zədələnmə ocağı adlanır?

**Qarışıq**

Sadə

Mürəkkəb

Müxtəlif formalı

Düzgün olmayan

134.Kimyəvi silah nədir?

**Kütləvi qırğın silahlarından biri olub, zəhərləyici maddələrə və onları tətbiq etmək üçün istifadə olunan vasitələrə deyilir**

Adi qırğın silahlarından biridir, zədələyici təsirə malikdir və uzun müddət təsir edir.

Güclü təsirli zəhərli maddələri ətrafa yayan vasitələr və radioaktiv zəhərləyici təsiri olan vasitələrdir.

Kütləvi qırğın silahlarından biridir, kimyəvi zəhərləyici və radioaktiv təsir edən silah növüdür.

Kütləvi qırğın silahıdır, radiaktiv və bioloji maddələrin tətbiqi ilə yaranan və təsir edən silah növüdür.

135.İnsan orqanizminə təsir formasına görə zəhərləyici maddələr neçə qrupa bölünür?

7

6

5

4

136. Kimyəvi zəhərlənmə ocağı nəyə deyilir?

**Kimyəvi silahın (ZM) və ya güclü təsirli ZM (QTKM) təsiri nəticəsində buradakı ərazidə əhalinin, heyvanların və bitkilərin zədələnməsi baş verir**

Kimyəvi silahın tətbiqi zamanı qurğular dağılır, insanlar, bitkilər və heyvanlar tələf olur, ərazi radioaktiv və kimyəvi zəhərlənməyə məruz qalır

Kimyəvi silah tətbiq olunur, bioloji zəhərlənmə, insan tələfatı olur

Kimyəvi silahın tətbiqi zamanı dağıntılar, partlayışlar baş verir, qurğular dağılır, həmçinin insan bitki və heyvan tələfatı olur

GTZM-in tətbiqi zamanı güclü dağıntılar baş verir, maddi sərvətlər məhv olur, insan, bitki və heyvanlar tələf olur

137. Bioloji zədələnmə ocağı nədir?

**Bioloji silahın tətbiqi nəticəsində insan, heyvan və bitki tələfatı olsun.**

Bioloji silah tətbiq olunan ərazi, dağıntılar və yanğınlar baş verən ərazidir.

Bioloji silahın tətbiqi nəticəsində bioloji, kimyəvi zəhərlənmə baş verən ərazidir.

Güclü dağıntılar, yanğınlar, partlayışlar baş verən, yer bioloji maddələrlə zəhərlənən ərazidir.

Dağıntılar baş versin, insan, heyvan və bitki tələfatı olsun, yer kimyəvi zəhərlənməyə məruz qalsın.

138. Karantin nədir?

**Bakterial yoluxma ocağını təcrid etmək, xəstəliklərin yayılmasının qarşısını almaq və yoluxmanı aradan qaldırmaq məqsədi ilə yerinə yetirilən, epidemiya əleyhinə**

### **rejimli profilaktika tədbirlər sistemidir**

Kimyəvi zədələnmə ocağından ətrafa zəhərlənmənin yayılmasının qarşısını almaq üçün rejimli tədbirlər sisteminin bir növüdür

Kimyəvi - bakterioloji zəhərlənməyə nəzarət edən məntəqələrdir

Radioaktiv zəhərlənmənin ətrafa yayılmasının qarşısını alan tədbirlər sistemidir

Bioloji və radioaktiv zədələnmə ocağında xəstəliklərin qarşısını almaq üçün tətbiq edilən rejimli profilaktika tədbirlər sistemidir

139.Observasiya nədir?

**Epidemiya ocağında yoluxucu xəstəliklərin yayılmasının qarşısını almaq məqsədi ilə həyata keçirilən təcridetmə - məhdudlaşdırma və müalicə-profilaktika tədbirləri sisteminə deyilir**

Kimyəvi zədələnmə ocağında aparılan kəşfiyyat növüdür.

Radioaktiv zədələnmə ocağında aparılan nəzarətdir.

Kimyəvi və bioloji zəhərlənmə zonalarında həyata keçirilən müalicə-profilaktika tədbirlər sistemidir.

Yoluxucu xəstəliklərin və kimyəvi zəhərlənmələrin yayılmasının qarşısını almaq məqsədilə məhdudlaşdırma və müalicə profilaktik tədbirlər sistemidir

140.Mülki Müdafiə (MM) nədir?

**Sülh və müharibə dövrlərində respublikanın ərazisində əhali və təsərrüfat obyektlərini fəvqəladə halların təsirindən mühafizə məqsədi ilə dövlət, təsərrüfat, hərbi idarəetmə orqanları tərəfindən bütün vətəndaşların iştirakı ilə həyata keçirilən sosial və müdafiə tədbirləri sistemidir**

Sülh və müharibə dövründə respublikanın ərazisində əhalinin, iqtisadiyyat obyektlərinin mühafizəsini təmin edən dövlət sistemidir

Sülh və müharibə dövründə əhalinin mühafizəsini təmin edən idarəetmə orqanları sistemidir

Sülh və müharibə dövrlərində iqtisadiyyat obyektlərinin mühafizəsini təmin edən dövlət sistemidir

Əhalinin və iqtisadiyyat obyektlərinin hərbi xarakterli fəvqəladə hallar baş verdikdə əcnəbi vətəndaşların mühafizəsini təmin edən dövlət tədbirləri sistemidir

141. Yandırıcı maddələrin növləri hansılardır?

**Neft məhsulları əsaslı yandırıcı maddələr, (napalmlar) Termit və Termit əsaslı yandırıcı maddələr Adi və plastik fosfor**

Termit və Termit əsaslı yandırıcı maddələr Ağ və qırmızı fosfor Bioloji vasitələr

Kimyəvi maddələr Ağ və qırmızı fosfor Neft əlavə edilmiş yandırıcı maddələr

Neft əlavə edilmiş yandırıcı maddələr Kimyəvi maddələr Ağ fosfor

Ağ və qırmızı fosfor Neft məhsulları əlavə edilmiş Adi və Plastik fosfor və turşular

142. MM-qüvvələrinin tərkibinə aşağıdakılardan hansı aid deyil?

**Silahlı qoşunlar**

MM qoşun hissələri

Ştatlı qəza-xilasetmə dəstələri

Hərbiləşməmiş mülki müdafiə dəstələrindən

Nazirliklərin, baş idarələrin və icra hakimiyyəti başçılarının tabeliyində qalmaqla müxtəlif dəstələr

143. Radiasiya şəraiti nə zaman yaranır?

**AES-da qəza və nüvə silahının tətbiqi zamanı**

AES-da qəza və kimyəvi silahın tətbiqi zamanı

Nüvə və bioloji silahın tətbiqi zamanı

Nüvə silahının və kimyəvi silahın tətbiqi zamanı

Yer radioaktiv, kimyəvi və bioloji zəhərləndikdə

144. Fövqəladə hallarda yaranan şəraiti hansı üsullarla aşkar edib qiymətləndirirlər?

**Proqnozlaşdırma və kəşfiyyat məlumatları ilə**

Proqnozlaşdırma və operativ məlumatlar, sorğularla,

Yalnız nəzarət ölçü cihazları ilə

Əhalinin məlumatına əsasən

Riyazi üsul – hesablamalar yolu ilə və əhalinin məlumatına əsasən

145. Əhalinin Fövqəladə hallar zamanı mühafizəsinin əsas üsulları aşağıdakılardan hansılardır?

**Mühafizə qurğularında daldalanmaq Fərdi mühafizə vasitələrindən (FMV)-dən**

**istifadə etmək Əhalinin köçürülməsi**

Əhalinin köçürülməsi, Əhalinin xəbərdar edilməsi FMV-dən istifadə olunması

Mühafizə qurğularında daldalanmaq FMV-dən istifadə etmək Əhalini qeydiyyatla almaq

Əhalinin köçürülməsi FMV-dən istifadə etmək MM qüvvələrinin hazırlığa gətirilməsi

Əhalinin köçürülməsi, Əhalinin xəbərdar edilməsi Əhalinin çadır şəhərciyində

yerləşdirilməsi

146. MM xəbərdarlıq siqnalları necədir?

5

4

3

2

147. Aşağıdakılardan hansı MM xəbərdarlıq signalı deyil?

**Təbii fəlakət həyəcanı**

Hamının diqqətinə

Hava həyəcanı

Hava həyəcanı sovuşdu

Radiasiya təhlükəsi və kimya həyəcanı

148. Sığınacaq nədir?

**Sığınacaq – orada sığınan əhalinin nüvə partlayışının bütün zədələyici amillərindən, zəhərləyici və güclü təsirli zəhərli maddələrdən, bakterial vasitələrdən, habelə yanğınlar zamanı yüksək temperaturun və yanğın məhsullarının təsirindən mühafizəsini təmin edən hermetik mühəndis qurğusudur.**

Sığınacaq – orada yerləşən əhalinin təbii fəlakətlərdən və kütləvi qırğın silahlarından mühafizə edən, yüksək temperatur və yanğın məhsullarından müdafiə edən adi mühəndis qurğusudur.

Sığınacaq – orada yerləşən əhalinin təbii fəlakətlərdən və yanğından mühafizə edən qurğudur

Sığınacaq – orada yerləşən əhalinin yalnız nüvə silahından mühafizə edən mühəndisi qurğudur

Sığınacaq – orada yerləşən əhalinin nüvə partlayışının bütün zədələyici amillərindən, zəhərləyici və güclü təsirli zəhərli maddələrdən, bakterial vasitələrdən, habelə yanğınlar zamanı yüksək temperatur və yanğın məhsullarının təsirindən mühafizəsini təmin edən fərdi mühafizə vasitəsidir.

149. Sığınacaqda əsas təyinatlı otaqlar hansılardır?

**Sığınma otaqları İdarətmə məntəqəsi Tibb məntəqəsi,**

Adamlar yerləşən otaqlar Tibb məntəqəsi Sanitariya qovşağı

İdarətmə məntəqəsi Ventilyasiya otağı Tibb məntəqəsi Adamlar yerləşən otaqlar

Tibb məntəqəsi Adamıar yerləşən otaqlar Balonlar otağı

Adamıar yerləşən otaqlar Süzgəcli ventilyasiya otağı Sanitariya qovşağı

150. Sığınacaqda ventilyasiya sistemi neçə rejimdə işləyə bilər?

**2 və ya 3**

3 və ya 4

1 və ya 2

4 və ya 5

5 və ya 6

151. Sığınacağın yardımcı təyinatlı otaqlarına nə aid deyil?

**Tibb məntəqəsi**

Balonlar otağı

Süzgəcli ventilyasiya otağı

Sanitariya qovşağı

Elektrik lövhəsi otağı

152. Sığınacağın adamların daldalanması üçün nəzərdə tutulan otaqlarının ümumi sahəsi neçə m kv-dan az olmamalıdır?

**75 m<sup>2</sup>-dan**

15 m<sup>2</sup>-dan

65 m<sup>2</sup>-dan

50 m<sup>2</sup>-dan

55 m<sup>2</sup>-dan

153. İki mərtəbəli taxtlar qoyulduqda sığınacaqda hər adam üçün neçə kv.m sahə ayrılır?

**0.5 m<sup>2</sup>**

0.6 m<sup>2</sup>

1.5 m<sup>2</sup>

1 m<sup>2</sup>

0.8 m<sup>2</sup>

154. İdarəetmə məntəqəsi hansı otaqlardan ibarətdir?

**İş və rabitə otağı**

İş otağı, balonlar otağı

Rabitə otağı, tibb məntəqəsi

İş və tibb məntəqəsi otağı

Rabitə və məsləhət otağı

155. Sığınacaqda idarəetmə məntəqəsində hər adam üçün neçə kv.m sahə nəzərdə tutulur?

**2 m<sup>2</sup>**

3 m<sup>2</sup>

1 m<sup>2</sup>

2.5 m<sup>2</sup>

1.5 m<sup>2</sup>

156. Sığınacaqda süzücü ventilyasiya rejimində daldalanan adamlara saatda neçə kub.m hava verilir?

**2 m<sup>3</sup>**

3 m<sup>3</sup>

1 m<sup>3</sup>

4 m<sup>3</sup>

5 m<sup>3</sup>

157. Sığınacaqda idarəetmə məntəqəsində işləyən hər adam üçün süzücü ventilyasiya rejimində saatda neçə kub.m hava verilir?

**5m<sup>3</sup>**

3 m<sup>3</sup>

2 m<sup>3</sup>

4 m<sup>3</sup>

6 m<sup>3</sup>

158. Örtülü yarğanın tikintisi neçə mərhələdə yerinə yetirilir?

**2**

1

3

4

5

159. Köçürmə (təxliyə) nədir?

**Adamların həyatı və fəaliyyəti üçün təhlükə yaranan rayonlardan əhəlinin**

**mütəşəkkil surətdə çıxarılıb təhlükəsiz rayonlarda yerləşdirilməsi üzrə tədbirlər kompleksidir**

Əhalinin təhlükəli zonalarından uzaqlaşdırılması üzrə tədbirlər sistemidir.

Əhalinin güclü dağıntı zonalarından kənar edilməsi üzrə dövlət tədbirlər sistemidir

Adamların mühafizə qurğularına aparılması və yerləşdirilməsi sistemidir.

Adamların təbii fəlakət zamanı və qəza zamanı təhlükəsiz yerlərə yerləşdirilməsi üzrə tədbirlər sistemidir

160. Əhalinin köçürülməsi hansı prinsip üzrə aparılır?

**ərazi-istehsalat**

Fərdi yanaşma

Kompleks yanaşma

Daimi hazırlıq

Qarşılıqlı əlaqə

161. Köçürülən əhali özləri ilə nə götürməlidir?

**Şəxsiyyəti təsdiq edən sənəd, qiymətli əşyalar və pullar, FMV-ri, 2-3 günlük ərzaq, paltar**

Şəxsiyyəti təsdiq edən sənəd, FMV-ri, yataq dəsti və məişət əşyaları

FMV-ri və ərzaq, pul və televizor

Şəxsiyyət təsdiq edən sənəd, ərzaq və kompüter

Bütün ev əşyaları və şəxsiyyət təsdiq edən sənədləri

162. Digər təxirə salınmaz işlərə DTİ aşağıdakılardan hansı aid deyil?

**İnsanlara dağıntı və zəhərlənmə zonasında ilk tibbi yardım göstərmək**

Nəqliyyat keçidlərinin zədələnmə ocaqlarında ilk növbədə açılması

Qaz, elektrik və s. xətlərində baş vermiş qəzaların məhdudlaşdırmaq

Rabitə xətlərinin təmir və bərpa etməklə idarəetmənin təşkili

Uçuşma təhlükəsi olan bina və qurğuların tamamilə sökülməsi və ya bərkidilməsi

163. Əleyhqazlar neçə növə ayrılır?

2

3

4

5

6

164. Dozimetrik cihazlar aşağıdakılardan hansı qrupa bölünür?

**İndikatorlar ,rentgenmetrlər, radiometrlər, dozimetrlər**

İndikatorlar , dozimetrlər və barometrlər

Rentgenmetrlər, radiometrlər və termometrlər

İndikatorlar, radiometrlər, psixrometrlər

Rentgenmetrlər, dozimetrlər, protektometrlər

165. İndikatorlar qrupuna aid olan cihazı göstərin.

**DP-64**

DP-22

İD-1

DP-5V

DP- 5A

166. Rentgenmetrlər nə üçündür?

**Rentgen şüalarının və ya qamma şüalanma dozalarının gücünü ölçmək üçün**

Betta şüalarının gücünü ölçmək üçün

Udulan dozanı ölçmək üçün

$\alpha$ -şüalarını ölçmək üçün

Betta və  $\alpha$ -şüalarının gücünü ölçmək üçün

167. Rentgenmetrlər qrupuna aid cihazı göstərin.

**DP-5V,A,B.**

İD-1

DP-22v

İD-11

DP- 64

168. Radiometrlər nə üçündür?

**Müxtəlif səthlərin, avadanlığın, texnikanın, paltarların, havanın əsasən  $\alpha$  və betta hissəciklərlə radioaktiv zəhərlənməsini aşkar etmək və bu zəhərlənmənin dərəcəsini təyin etmək üçündür.**

Yalnız  $\alpha$  - hissəcikləri aşkar etmək və qiymətləndirmək üçündür.

betta hissəcikləri aşkar etmək və qiymətləndirmək üçündür.

Qamma hissəcikləri aşkar etmək və qiymətləndirmək üçündür.

$\alpha$ , betta, qamma hissəciklərlə radioaktiv zəhərlənməni aşkar etmək və bu zəhərlənmənin dərəcəsini qiymətləndirmək üçündür.

169. Dozimetrlər nə üçündür?

**Zəhərlənmiş rayonda fəaliyyət göstərən bütün müddət ərzində şəxsi heyətin aldığı cəmi şüalanma dozalarını ölçmək üçündür**

Rentgen şüalarının səviyyəsini aşkar etmək və ölçmək üçündür.

Rentgen və qamma şüalarının səviyyəsini ölçmək üçündür.

Ərazidə radiaktiv cirkəlməni müəyyən etmək üçündür

Kimyəvi maddələrin növünü aşkar etmək üçündür

170. Dozimetrlərə aid cihaz hansıdır?

**DP-22 V**

DP-5 V

DP-5 A

DP-100

DP-64

171. DP-5 A cihazı nə üçündür?

**Qamma şüalanma səviyyələrini, habelə ərazinin və müxtəlif əşyaların qamma-şüalanma nəticəsində məruz qaldığı radioaktiv zəhərlənməni ölçmək üçün nəzərdə tutulmuşdur.**

Şüalanma dozasına məruz qalmış insanlarda şüalanma dərəcəsini təyin etmək üçündür.

Kimyəvi maddələrin növünü aşkar etmək üçündür.

Alfa-şüalarının səviyyəsini müəyyən etmək üçündür.

Texnikanın səthində alfa-şüalanma üzrə radioaktiv cirkəlməni ölçmək üçündür.

172.DP – 22Vdozimetrlər komplekti neçə ədəd fərdi dozimetrdən ibarətdir?

**50**

40

30

20

10

173.Qoşun kimyəvi kəşfiyyat cihazı (QKKC) nə üçündür?

**Havada, ərazidə, texnikanın, avadanlığın və digər əşyaların səthindəki ZM-i təyin etmək üçündür.**

ZM-in miqdarını və rəngini müəyyən etmək üçündür.

Radioaktiv maddələr aşkar etmək üçündür.

Havada torpaqda və texnikanın səthində təkcə sinir iflicedici maddələri aşkar etmək və qatılığını müəyyən etmək üçündür

Zəhərli maddələrin havada konsentrasiyasını təyin etmək üçündür.

174.Qoşun kimyəvi kəşfiyyat cihazında (QKKC) neçə növ indikator borucuqları bloku olur?

**3**

2

4

5

6

175.Qoşun kimyəvi kəşfiyyat cihazındakı (QKKC) hansı indikator borucuğu V-qaz tipli zəhərli kimyəvi maddəni aşkarlayır?

**bir qırmızı haşiyəli və qırmızı nöqtəli**

- 1 sarı haşiyəli borucuqlar
- 2 qırmızı haşiyəli
- 1 qırmızı haşiyəli, 3 yaşıl nöqtəli
- 2 qırmızı haşiyə və qırmızı nöqtəli

176.Əməyin mühafizəsi nəyi öyrədir?

- İşçilərin təhlükəsizlik və sağlam şəraitdə işləmək hüququnu;**
- Ətraf mühitin mühafizəsi və təhlükəsizliyini;
- Həyat fəaliyyətinin təhlükəsizliyi;
- Ekoloji sistemin təhlükəsizliyini;
- Fövqəladə hallardan mühafizə olunma üsulları

177.Əməyin mühafizəsi fənni əsas neçə hissədən ibarətdir?

- 4 hissədən;**
- 5 hissədən
- 3 hissədən;
- 2 hissədən;
- 6 hissədən;

178.Əməyin mühafizəsinin I hissəsi nədən bəhs edir?

- Əmək mühafizəsinin hüquqi – təşkilatı əsaslarından;**
- Təhlükəsizlik texnikasının əsaslarından;
- Yanğın profilaktikasının əsaslarından;
- Əmək gigiyenası və istehsalat sanitariyasından;
- Laboratoriya işlərindən.

179. Əməyin mühafizəsinin II hissəsi nədən bəhs edir?

**Əmək gigiyenası və istehsalat sanitariyasından;**

Əmək mühafizəsinin hüquqi – təşkilatı əsaslarından;

Laboratoriya işlərindən;

Təhlükəsizlik texnikasının əsaslarından;

Yanğın profilaktikasının əsaslarından.

180. Əməyin mühafizəsinin III hissəsi nədən bəhs edir?

**Təhlükəsizlik texnikasının əsaslarından;**

Yanğın profilaktikasının əsaslarından;

Laboratoriya işlərindən;

Əmək mühafizəsinin hüquqi – təşkilatı əsaslarından;

Əmək gigiyenası və istehsalat sanitariyasından.

181. Əməyin mühafizəsinin IV hissəsi nədən bəhs edir?

**Yanğın profilaktikasının əsaslarından;**

Laboratoriya işlərindən;

Əmək gigiyenası və istehsalat sanitariyasından;

Təhlükəsizlik texnikasının əsaslarından;

Əmək mühafizəsinin hüquqi – təşkilatı əsaslarından.

182. Zərərli iş şəraitində çalışan işçilər üçün həftəlik iş saatı nə qədər olmalıdır?

40

24

12

48

183. İş vaxtından artıq işlər hər bir işçi üçün il ərzində neçə saatdan çox olmamalıdır?

**120**

200

100

40

300

184. Azərbaycan Respublikasının Əmək Məcəlləsində hansı məsələlər öz əksini tapmışdır ?

**Əmək müqaviləsi, kollektiv müqavilə, iş və istirahət vaxtı qadınların və gənclərin əməyi və s.;**

Əmək müqaviləsi, kollektiv müqavilə, əmək intizamı, əmək mübahizələri, ailə nığahı, əmək mühafizəsi və s.;

Əmək müqaviləsi, kollektiv müqavilə, əmək intizamı, iş və istirahət vaxtı, ailə münasibətləri, əmək haqqı, iqtisadi məsələlər və s.;

Əmək müqaviləsi, əmək münasibətləri, kollektiv müqavilə, əmək haqqı, əmək intizamı, kriminal cinayətlər, ailə münasibətləri, gənclərin əməyi və s.;

Əmək müqaviləsi, kollektiv müqavilə, əmək intizamı, əmək haqqı, enerji təminatı, rabitə xidməti və s.;

185. İşçilərə əmək mühafizəsinin öyrədilməsi üzrə hansı təlimatlar keçirilir?

**Giriş, iş yerində, təkrar, növbədən kənar, cari təlimatlar;**

Giriş, iş yerində, təkrar, ezamiyyət, işdənçıxma, cari təlimatlar;

Giriş, iş yerində təcrübə keçmə, texniki təşkilatı, növbədənənar, cari təlimatlar;

Giriş, iş yerində, təkrar, növbədənənar, işdənçıxma, aşağı, yuxarı təlimatlar;

Giriş, iş yerində təcrübə, təkrar, cari, texniki, yanğın, təşkilatı təlimatlar.

186. Müəssisədə iş həftəsi maksimum neçə saat olmalıdır?

**40**

36

24

18

42

187. 24 saatlıq iş həftəsində gündəlik iş saati nə qədər olmalıdır?

**4**

6

8

3

2

188.36 saatlıq iş həftəsində gündəlik iş saati nə qədər olmalıdır?

**6**

8

4

2

3

189. Əmək müqaviləsi nədir?

**İşçi ilə müəssisə, idarə və təşkilat arasında bağlanan yazılı sazişdir;**

İşçi ilə həmkarlar ittifaqı komitəsi arasında bağlanan yazılı sazişdir;

Müəssisə, idarə, təşkilatla həmkarlar ittifaqı komitəsi arasında bağlanan yazılı sazişdir;

Əmək kollektivi ilə müəssisə rəhbəri arasında bağlanan yazılı sazişdir;

İşçi ilə kadrlar şöbəsi arasında bağlanan kollektiv müqavilədir.

190. Kollektiv müqavilə nədir?

**Əmək kollektivi və ya həmkarlar ittifaqı təşkilatı ilə müəssisə rəhbəri arasında bağlanmış müqavilədir;**

Əmək kollektivi ilə işçi arasında bağlanmış müqavilədir;

Əmək kollektivi ilə həmkarlar ittifaqı təşkilatı arasında bağlanmış müqavilədir;

İşçi ilə müəssisə rəhbəri arasında bağlanan əmək münasibətlərinin əsas şərtlərini, tərəflərin hüquq və vəzifələrini əks etdirən yazılı sazişdir;

İşçi ilə həmkarlar ittifaqı təşkilatı arasında bağlanmış müqavilədir.

191. Əmək mühafizəsinin öyrədilməsi üzrə giriş təlimatı kim tərəfindən aparılır?

**Müəssisənin baş mühəndisi tərəfindən təsdiq edilmiş proqram əsasında təhlükəsizlik texnikası mühəndisi keçir;**

Müəssisənin həmkarlar ittifaqı təşkilatı tərəfindən təsdiq edilmiş proqram əsasında sex rəisi keçir;

Müəssisənin baş mühəndisi tərəfindən təsdiq edilmiş proqram əsasında magistr keçir;

Müəssisənin sex rəisi tərəfindən təsdiq edilmiş proqram əsasında təcrübəli fəhlə keçir;

Müəssisənin həmkarlar ittifaqı təşkilatı tərəfindən təsdiq edilmiş proqram əsasında baş

mühəndis keçir.

192.Cari təlimat kimlərlə keçirilir?

**Əmək mühafizəsi üzrə cari təlimat icazə göstərişi tələb edən işçilərə göstərilən fəhlələrlə keçirilir;**

Əmək mühafizəsi üzrə cari təlimat işə qəbul olunmuş işçilərlə keçirilir;

Əmək mühafizəsi üzrə cari təlimat əmək mühafizəsi qaydaları dəyişdikdə işçilərlə keçirilir;

Əmək mühafizəsi üzrə cari təlimat texnoloji proses dəyişdikdə, yəni avadanlıq aldığında keçirilir;

Əmək mühafizəsi üzrə cari təlimat ixtisas dərəcələrini artırmaq tələb olunanda keçirilir.

193.Əmək şəraitinin formalaşmasına təsir edən amillər neçə qrupa ayrılır?

3

4

2

5

7

194.Əmək şəraitinin formalaşmasına hansı qrup amillər təsir edir?

**Sosial – iqtisadi, texniki – təşkilatı, təbii;**

Sosial – iqtisadi, xronoloji, təbii;

Texniki, təşkilatı, sosial, fiziki;

Texniki – təşkilatı, sosial, kimyəvi, fiziki, kimyəvi;

Texniki, iqtisadi, bioloji, kimyəvi, fiziki.

195. İstehsalatda bədbəxt hadisələrin təhqiq edilməsi və qeydə alınması AR hansı nazirliyi tərəfindən həyata keçirilir?

**Əmək və əhalinin sosial müdafiəsi nazirliyi ;**

Təhsil nazirliyi

Fövqəladə hallar nazirliyi;

İqtisadi inkişaf nazirliyi;

Daxili işlər nazirliyi.

196. Xəsərət (zədə) nədir?

**Hər hansı bir xarici faktorun təsirindən insan orqanizminin ani olaraq zədələnməsi toxumalarının və ya fizioloji funksiyasının pozulması;**

Toxumanın və orqanın anatomik tamlığının və ya fizioloji funksiyasının pozulmaması;

Toxumanın və orqanın anatomik tamlığının pozulmaması;

Toxumanın fizioloji funksiyasının pozulmaması;

İnsan sümüklərinin zədələnməsi.

197. Hansı halda İZ formalı akt tərtib edilməlidir?

**İşçinin əmək qabiliyyətinin bir gündən artıq müddətə itirildikdə və ya tibbi rəy əsasında bir gündən artıq müddətdə başqa işə keçirilməsinə səbəb olduqda;**

Təbii ölüm;

Özünə qəsd;

İntihar hadisəsi;

Mənəvi zərər

198. Hansı halda İZ formalı akt tərtib edilməməlidir?

**Təbii ölüm, özünə qəsd, intihar hadisələri, zərərçəkənlərin cinayət törədərkən aldığı zədələnmələr zamanı**

İşçinin əmək qabiliyyətinin bir gündən artıq müddətə itirildikdə;

Tibbi rəy əsasında bir gündən artıq müddətdə başqa işə keçirildikdə

İşçinin əmək qabiliyyətinin bir gündən artıq itirildikdə və başqa işə keçirildikdə;

Əmək vəzifələrini yerinə yetirərkən işçiyə başqa şəxs tərəfindən xəsarət yetirdikdə

199. İş yerində işçilərlə müəyyən edilmiş fasilələr zamanı (nahar, texnoloji və s.) baş vermiş bədbəxt hadisələr üzrə İZ formalı aktın tərtib edilməsi haqqında qərarı kim və nə vaxt verməlidir?

**Komissiya, təhqiqat qurtardıqdan sonra**

Həmkərlər ittifaqı, təhqiqat qurtardıqdan sonra

Müəssisənin rəhbərliyi, təhqiqat zamanı

Baş mühəndis, təhqiqat qurtardıqdan sonra

Baş mühasib

200. İstehsalatda baş vermiş yüngül və az ağır xəsarətlərlə yaranan bədbəxt hadisələrin təhqiqatı kim tərəfindən aparılmalıdır?

**Müəssisədə yaradılan komissiya tərəfindən;**

Müəssisənin rəhbəri tərəfindən;

Həmkərlər təşkilatı tərəfindən;

Təhlükəsizlik texnikası mühəndisi tərəfindən;

Ərazi üzrə sahə inspektoru.

201. Bədbəxt hadisə tərəfindən zərərçəkən kimə məlumat verməlidir?

**İş rəhbərinə;**

Növbə rəisinə;

Həmkərlər ittifaqına;

Komissiyaya

Kadrlar şöbəsi müdirinə

202. Bədbəxt hadisə baş verdikdə hadisənin şahidi kimə xəbər verməlidir?

**İş rəhbərinə;**

Həmkərlər ittifaqı komitəsinə;

Komissiyaya;

Müəssisənin rəhbərinə;

Kadrlar şöbəsi müdirinə

203. İş rəhbəri bədkəxt hadisə zamanı ilk növbədə hansı vəzifəni yerinə yetirməlidir?

**Zərərçəkənə ilk yardım göstərərək səhiyyə məntəqəsinə çatdırılmasını təşkil etməli**

**və bölmənin rəhbərinə xəbər verməlidir;**

Həmkərlər ittifaqı komitəsinə xəbər verməli;

Dövlət daq mədən texniki nəzarətə xəbər verməli;

Zərərçəkənə heç bir kömək etməməli;

Zərər çəkənin evinə məlumat verməli.

204. Tədqiqat komissiyası işə başlayanadək iş yerindəki şərait və avadanlıqların vəziyyəti necə olmalıdır?

**Hadisənin baş verdiyi anda olduğu kimi saxlanılmalıdır;**

Avadanlıqların yeri dəyişdirilməlidir;

Avadanlıqların təmirə verilməlidir;

Avadanlıqların başqa iş yerinə daşınmalıdır;

Avadanlıq yeniləri ilə əvəz edilməlidir.

205.Bölmənin rəhbəri bədbəxt hadisə barədə kimə məlumat verməlidir?

**Müəssisənin rəhbərinə, əməyin mühafizə xidmətinə, həmkərlər ittifaqı komitəsinə;**

Fövqəladə hallar Nazirliyinə;

Dövlət daq mədən texniki nəzarət idarəsinə;

Zərərçəkənin ailəsinə;

Mətbuata.

206.Bədbəxt hadisə haqda daha hansı nəzarət komitəsinə xəbər verməlidir?

**Dövlət daq mədən texniki nəzarət komitəsinə;**

Yanğın söndürmə komitəsinə;

Ətraf mühitin qorunması komitəsinə;

FH və HFT komitəsinə;

Milli təhlükəsizlik nazirliyinə.

207. Dövlət daq mədən texniki nəzarət komitəsinin yerli orqanlarına bədbəxt hadisə haqqında kim xəbər verməlidir?

**Müəssisənin rəhbəri;**

Əməyin mühafizəsi xidməti rəisi;

Sex rəisi;

Həmkərlər ittifaqı komitəsinə;

Mühasibata.

208. Müəssisənin rəhbəri bədbəxt hadisə baş verdikdən sonra öz əmri ilə hansı tərkibli komissiya yaratmalıdır?

**Sex rəisindən, əməyin mühafizəsi komissiyasının nümayəndəsindən, əmək mühafizəsi xidmətinin rəisindən ibarətdir;**

Sex rəisindən, əməyin mühafizəsi komissiyasının nümayəndəsindən, müəssisə rəhbərindən;

Dövlət daq mədən texniki nəzarət;

Əməyin mühafizəsi komissiyasının nümayəndəsindən, müəssisə rəhbərindən;

Mülki müdafiə qərarəh rəisi və sex rəisi .

209. Komissiya neçə gün ərzində bədbəxt hadisənin şəraitini və səbəblərini təhqiq edir?

**3**

4

5

6

7

210. Bədbəxt hadisə zamanı tərtib edilmiş İZ formalı akt neçə nüsxə tərtib edilir?

**4**

6

7

8

3

211. İZ formalı akt təsdiq edilmək üçün kimə göndərilir?

**Müəssisənin rəhbərinə;**

Sex rəisinə;

Əməyin mühafizəsi komissiyasının nümayəndəsinə;

Əmək mühafizəsi xidmətinin rəisinə;

Mühasibata.

212. İZ formalı akta kimin izahatları əlavə edilməlidir?

**Şahidlərin, zərərçəkənin;**

Müəssisənin rəhbərinin;

Həmkarlar ittifaqı komitəsinin;

Sex rəisinin;

Əməyin mühafizəsi komissiyasının nümayəndəsinə.

213. İZ formalı akta hansı sənədlər əlavə edilməlidir?

**İş yerinin (avadanlıqların, qurğuların) vəziyyəti, təhlükəli və zərərli istehsalat amillərini xarakterizə edən planlar, sxemlər və başqa sənədlər;**

Müəssisənin planı;

Bədbəxt hadisə baş vermiş sahənin planı;

Müəssisə və bədbəxt hadisə baş vermiş sahənin planı;

Zərərli istehsalat amillərini xarakterizə edən, paltarlar, planlar.

214. İZ formalı akta hansı rəy əlavə edilir?

**Tibbi rəy;**

Sex rəisinin rəy;

Müəssisə rəhbərinin rəyi;

Həmkarlar ittifaqı komitəsinin rəyi;

Kadrlar şöbəsinin rəisinin rəyi.

215. Tədqiqat qurtardıqdan sonra İZ formalıkt kimə göndərilir?

**Zərərçəkənə, sex rəisinə, əməyin xidməti rəisinə (mühəndisinə, dövlət əmək müfəttişliyinə);**

Müəssisənin rəhbərinə, əmək və əhalinin sosial müdafiə nazirliyinə;

Həmkarlar ittifaqı təşkilatına;

Dövlət daq mədən texniki nəzarət komitəsinə;

Əməyin xidməti rəisinə.

216. İZ formalı akt və materialları ilə birlikdə bədbəxt hadisə qeydə alınan müəssisədə neçə il saxlanmalıdır?

**45**

50

55

60

65

217. Zərərçəkənin əmək qabiliyyətinin müvəqqəti itirilməsi vaxtı qurtaran kimi İZ formalı aktın hansı bəndi doldurulmalıdır?

**Bədbəxt hadisələrin nəticələri haqqında 14 – cü bənd;**

Bədbəxt hadisələrin təfəsilatı haqqında 11 – ci bənd;

Bədbəxt hadisələrin şahidləri haqqında 13 – cü bənd;

Xarab olmuş avadanlıq və alətlərin dəyəri haqqında 15-ci bənd;

Xarab olmuş avadanlıq və alətlərin dəyəri haqqında 25-ci bənd.

218. Bədbəxt hadisənin təfsilatı haqqında 14 – ci bənd kim tərəfindən doldurulmalıdır?

**Hadisə baş vermiş sexin rəhbəri;**

Hadisə baş vermiş müəssisənin rəhbəri;

Müəssisənin həmkarlar ittifaqı təşkilatı;

Müəssisənin rəhbərliyi tərəfindən təşkil olunmuş komissiya tərəfindən;

Əmək mühafizəsi xidmətinin rəisi tərəfindən.

219. 14 – cü bəndin barədə hansı təşkilata məlumat göndərilir?

**Dövlət əmək müfəttişliyinə, əmək mühafizəsi xidmətinin rəisinə;**

Hadisə baş vermiş müəssisənin rəhbərinə, müəssisənin həmkarlar ittifaqına;

Müəssisə rəhbərliyi tərəfindən təşkil olunmuş komissiyaya, sex rəisinə;

“Dövlət daq” texniki nəzarət komitəsinə, müəssisənin rəhbərinə;

Əməyin xidməti rəisinə.

220. Bir müəssisə başqa müəssisənin sahəsində iş görərkən işçi ilə baş vermiş bədbəxt hadisə hansı təşkilat tərəfindən təhqiq edilir və uçota alınır?

**İş gördüyü müəssisə tərəfindən;**

İşlədiyi müəssisə tərəfindən;

İş gördüyü və işlədiyi müəssisə tərəfindən;

Başqa müəssisə tərəfindən;

Müdiriyyətinin yaratdığı komissiya tərəfindən.

221. Dövlət əmək müfəttişliyinin rəisinin əmri ilə yaranmış komissiyaya kim sədrlik edir?

**Baş əmək müfəttişliyi;**

Müəssisənin həmkarlar ittifaqı təşkilatının sədri;

Müəssisənin rəhbəri;

Fövqəladə hallar Nazirliyi

Müəssisənin mühasibat şöbəsinin rəhbəri.

222.Ağır xəsarətlər zamanı tədqiqatlar komissiya tərəfindən neçə gün müddətində aparılmalıdır?

**20**

25

30

35

40

223.Ağır xəsarətlər zamanı tədqiqat komissiyası tərəfindən neçə ədəd xüsusi tədqiqat aktı tərtib edilməlidir?

**4**

6

7

8

9

224.Ağır xəsarətlər, qrup halında ölümlə nəticələnmiş bədbəxt hadisə müəssisənin rəhbəri hansı təşkilatlara gün ərzində məlumat verilməlidir?

**Dövlət əmək müfəttişliyinə, yuxarı təsərrüfatlar orqanına, sahə həmkarlar ittifaqına;**

Təhlükəsizlik nazirliyinə;

Dövlət müdafiə nazirliyinə

Təhlükəsizlik və müdafiə nazirliyinə

Daxili işlər nazirliyinə.

225. Komissiyanın üzvləri kimlərdən yazılı və şifahi izahat almaq hüququna malikdir?

**Müəssisənin, onun struktur bölmələrinin rəhbərliyindən, şahidlərdən;**

Xəsarət alan şəxsdən, sex rəisindən;

Sex rəisindən, həmkarlar ittifaqı komitəsindən;

Xəsarət alan şəxsdən, sex rəisindən, həmkarlar ittifaqı komitəsindən;

Sex rəisindən, şahidlərdən.

226. Xüsusi təhqiqat komissiyası sədrinin sərəncamı ilə hansı komissiya yaradıla bilər?

**Ekspert komissiyası;**

Müəssisə tərəfindən yaradılmış komissiya;

Həmkarlar komitəsi tərəfindən yaradılmış komissiya;

Müəssisənin müdiriyyəti və həmkarlar komitəsi tərəfindən yaradılmış komissiya;

Əmək müfəttişliyinin rəisinin əmri ilə yaradılan komissiya.

227. Bir adamın həlak olması ilə nəticələnən bədbəxt hadisələr hansı orqanlarda müzakirə olunmalıdır?

**Dövlət əmək müfəttişliyində;**

İqtisadi inkişaf nazirliyində;

Əmək və əhalinin sosial müdafiəsi nazirliyində;

Fövqəladə hallar nazirliyində;

Həmkarlar təşkilatında.

228. İki və daha artıq adamın həlak olması ilə nəticələnən bədbəxt hadisələr haqda lazım gəldikdə hansı nazirliyə məlumat verilir?

**AR Nazirlər kabinetinə;**

İqtisadi inkişaf nazirliyinə;

Turizm və mədəniyyət nazirliyinə;

Fövqəladə hallar nazirliyinə;

Daxili işlər nazirliyinə.

229. İstehsalat zədələnmələrindən hansı texniki səbəblər qrupuna aiddir?

**Maşın və avadanlıqların nasaz olması texnoloji proseslərə əməl edilməməsi;**

Avadanlıqların, nəqliyyat vasitələrinin və alətlərin istismar qaydalarının pozulması;

İş yerinin təşkilindəki nöqsanlar;

Material və məmulatların daşınma, iş yerində və anbarda yığılma qaydasının pozulması;

Texnoloji reqlamentin və rejimlərin pozulması.

230. İstehsaltda bədbəxt hadisələrin təhqiqi və uçuotu haqqında əsasnaməyə əsasən hansı bədbəxt hadisələr araşdırılır?

**Gün ərzində istehsalatda və ondan kənarda, müdiriyyətin tapşırığını yerinə**

**yetirərkən, fəhlə və qulluqçuları işə aparıb gətirərkən;**

Təbii ölüm;

Özünəqəsd;

Zərərçəkənlərin cinayət törədərkən aldığı zədə;

İntihar hadisələri zamanı.

231. İstehsalat tozları maşın və mexanizmlərinə necə təsir edir?

**Sürtünən hissələrin aşılmasına və buraxılan məhsulların keyfiyyətinin aşağı**

**düşməsinə səbəb olur;**

Maşınların sürtünən hissələrin yağlanması və keyfiyyətinin yaxşılaşmasına;

Məhsulların keyfiyyətinin yaxşılaşmasına səbəb olur;

Maşınların sürtünən hissələrini yaxşılaşdırır;

Maşınların sürtünən hissəsini və məhsulun keyfiyyətini yaxşılaşdırır.

232. İnsanlar uzun müddət toz mühitində işlədikdə hansı xəstəliyə tutulurlar?

**Konyuktivit, dermatit və pnevmokonioz xəstəliyinə;**

Soyuqdəym xəstəliyinə;

Başağrısı xəstəliyinə;

Vərəm xəstəliyinə;

Mədə - bağırsaq xəstəliyinə.

233. Havanın tozluğu nə ilə xarakterizə olunur?

**Vahid həcmdə tozun çəkisi və ya verilmiş həcmdə tozun sayı ilə;**

Yüz qramda olan tozun sayı ilə;

Yüz qramda olan tozun çəkisi ilə

Yüz qramda olan tozun sayı və çəkisi ilə;

Tozun ümumi çəkisi ilə.

234. Hansı ventilyasiya sxemi eyni vaxtda istilik və qaz vəya istilik və toz əmələ gələn binalarda qurulur?

**Aşağıdan yuxarı;**

Yuxarıdan aşağı

Yuxardan yuxarı

Aşağıdan yuxarı və aşağı;

Yuxardan və aşağıdan yuxarı.

235. Havada olan su buxarı su damcıları əmələ gətirdiyi halda nisbi nəmlik neçə faiz olur?

**100**

90

95

20

60

236. İlin soyuq fəslində temperatur 22 – 23 selsiy olduqda nisbi nəmlik nə qədər olmalıdır?

**75 – 80 %;**

80 – 85 %;

82 – 85 %;

83 – 85 %;

85 – 87

237. Temperatur 24 – 25 selsiy olduqda nisbi nəmlik nə qədər olmalıdır?

**65 – 70 %;**

70 – 75 %;

75 – 80 %;

75 – 78 %;

60 – 65 %.

238. Temperatur 26 – 27 selsiy olduqda nisbi nəmlik nə qədər olmalıdır?

**55 – 60 %**

60 – 62 %

65 – 70 %

50 – 52 %;

52 – 60 %.

239. Optik (görünmə) diapazon nədir?

**İnsan gözüinə təsir edib onda işıqı hiss etmə təsiri yaradan şüalanma oblastı;**

İnsan gözüinə təsir edib onda işıqlıq hissi yarada bilməyən şüalanma oblastı;

İnsan qulağına təsir edib onda işığa qarşı həssaslıq yarada bilən şüalanma oblastı;

İnsan qulağına təsir edib onda işığa qarşı həssaslıq yarada bilməyən şüalanma oblastı;

İnsan beyninə təsir edib onda işığa qarşı həssaslıq yarada bilən şüalanma oblastı.

240. Ən yaxşı işıqlanmaya hansı işıqlanma daxildir?

**Təbii işıqlanma;**

Süni işıqlanma;

Yandakı işıqlanma;

Yuxarıdan işıqlanma

Birgə işıqlanma

241. Otağın təbii işıqlanması neçə üsulla təşkil edilə bilər?

**3**

4

2

5

6

242.Süni işıqlanma neçə sistemə bölünür?

2

4

3

7

10

243.Süni işıqlanmada işıq mənbəyi kimi hansı lampalardan istifadə edilir?

**Gözərmə, lüminessent və ksenon lampalardan;**

Göy işıq verən lampalardan;

Qırmızı işıq verən lampalardan;

Yaşıl işıq verən lampalardan;

Qırmızı və göy işıq verən lampalardan.

244.Süni işıqlanmanın neçə növü var?

3

2

5

7

4

245.Səs – küy nədir?

**Müxtəlif intensivlikli və tezlikli səslərin insanda xoşagəlməz təəssürat yaradan**

**məcmusu;**

Müxtəlif intensivlikli və tezlikli səslərin insanda xoşagələn təəssürat yaradan məcmusu;

Müxtəlif intensivlikli və tezlikli səslərin insanın gözüne xoşagəlməz təəssürat yaradan məcmusu;

Müxtəlif intensivlikli və tezlikli səslərin insanın gözüne xoşagələn təəssürat yaradan məcmusu;

Müxtəlif intensivlikli və tezlikli səslərin insan bədəninə xoşagəlməz təəssürat yaradan məcmusu.

246. İnsan eşitmə orqanına təsir edən səs səviyyəsinin aşağı həddi nə qədərdir?

**0**

1

2

3

4

247. Təsir dərəcəsinə görə səs neçə tezlikli diapozona bölünür?

**3 tezlikli diapozona;**

2 tezlikli diapozona;

4 tezlikli diapozona;

5 tezlikli diapozona;

6 tezlikli diapozona

248. Səs diapazonu nədir?

**İnsan qulağının səs dalğalarının tezliyi 16 – dan 20000 Hz qədər olan rəqslərin**

**eşitdiyi üçün rəqslərin intervalı;**

İnsan qulağının səs dalğalarının tezliyi 16 hs – dən aşağı olan rəqsləri eşitdiyi üçün həmin rəqslər

İnsan qulağının səs dalğalarının tezliyi 20000 hs – dən yuxarı olan rəqsləri eşitdiyi üçün həmin rəqslər;

20500 hs - ə bərabər olan rəqslər;

16 hs – dən aşağı və 20000 hs – dən yuxarı olan rəqslər.

249. Aşağı tezlikli səs diapazonu hansıdır?

**(16 ÷ 300) hs;**

(300 ÷ 800) hs;

(800 ÷ 20000) hs

(300 ÷ 350) hs;

(900 ÷ 1000) hs.

250. Orta tezlikli səs diapazonu hansıdır?

**(300 ÷ 800) hs;**

(16 ÷ 300) hs;

(800 ÷ 20000) hs;

(300 ÷ 350) hs;

(900 ÷ 1000) hs

251. İstehsalatda səs – küy mənşəyinə görə neçə qrupa bölünür?

**4 qrupa;**

2 qrupa;

5 qrupa;

7 qrupa

6 qrupa

252. Səsin akustik müqaviməti nədir?

**Səs sürətinin mühitin sıxlığına olan hasil (cρ);**

Səs tezliyi;

Səs intensivliyi;

Mühitin sıxlığı;

Səsin sürəti.

253. Səs tezliyi nədir?

**Səs dalğalarının təsirindən atmosfer təzyiqinin artımı (izafi təzyiq);**

Səs dalğalarının təsirindən atmosfer təzyiqinin azalması;

Səs dalğalarının təsirindən atmosfer təzyiqinin əvvəl artması, sonra azalması;

Səs dalğalarının təsirindən atmosfer təzyiqinin əvvəl azalması, sonra artması;

Səs dalğalarının təsirindən atmosfer təzyiqinin yayılması.

254. Səs təzyiqinin vahidi nədir?

**Pa**

lk

sm

4m<sup>3</sup>

dB

255. Adi danışiq səsinin təzyiqi nə qədərdir?

**0,1Pa**

0,5Pa

1Pa

4Pa

2Pa

256. İnsan qulağı səs tezliyinin qiymətindən sonrakı dəyişikliyi hiss edən səs tezliyi necə adlanır?

**Eşitmə astanası**

Səs intensivliyi

Səs tezliyi

Atmosfer təzyiqi

Mexaniki səs – küy

257. Səs – küydən mühafizənin texniki üsullarını prinsipcə neçə növə ayırmaq olar?

**4**

3

2

5

6

258. Səsin gücü nə deməkdir?

Səs mənbəyi tərəfindən vahid zamanda şüalanan səs enerjisinin miqdarı;

**Bir saniyədə 1m<sup>3</sup> sahədən keçən səs intensivliyi;**

Səs dalğalarının təsirindən atmosfer təzyiqinin artımı;

Səsin intensivliyi və atmosfer təzyiqinin artımı;

Müxtəlif intensivli və tezlikli səslərin insanda xoşagəlməz təəssüratı.

259. Titrəyiş nədir?

**Bərk cisimlərin mexaniki rəqsləri;**

Səs dalğalarının təsirindən atmosfer təzyiqinin artımı;

Bir m<sup>2</sup> sahədən keçən səs enerjisi;

Vahid zamanda şüalanan səs enerjisi;

Müxtəlif intensivli və tezlikli səslərin insanda xoşagəlməz təəssüratı.

260. İonlaşdırıcı şüalanma nədir?

**Mühitin ionlaşmasına (yüklənmiş atom və molekulların – ionların yaranması) səbəb olan hər hansı şüalanma;**

Elektromaqnit şüalanma;

İnfraqırmızı şüalar;

Ultrabənövşə şüalar;

Lazer şüalar.

261. Sanitar mühafizə zonasının ərazisində hansı işləri görmək lazımdır?

**Ərazini abadlıqlaşdırmaq və yaşıllaşdırmaq;**

Ərazidə yaşayış binası tikmək;

Ərazidə səhiyyə müəssisəsi tikmək;

Ərazidə məktəb tikmək;

Ərazidə dövlət idarəsi tikmək.

262. Tüstü, qaz və toz istehsalat zərəri buraxan müəssisədə yaşayış binalarının hansı hissəsində yerləşdirilməlidir?

**Yaşayış binalarının külək tutulmayan tərəfində;**

Yaşayış binalarının külək tutan tərəfində;

Yaşayış binalarının arxa tərəfində;

Yaşayış binalarının sağında;

Yaşayış binalarının solunda

263. Aşağıdakı qazların hansı ilə yanğıni söndürmək olmaz?

**Dəm qazı;**

Azot;

Karbon qazı;

Tüstü qazları;

Su buxarı

264. İonlaşdırıcı şüalanma neçə cür olur?

**4**

5

3

2

6

265. Alfa – şüalanma nədən ibarətdir?[Yeni sual]

**Maddənin buraxdığı heliumun nüvə atomları axınından;**

Radiaktiv parçalanmadan yaranan elektron axınından

Nüvə reaksiyaları prosesində bir atomun digərinə çevrilməsi nəticəsində yaranan yüksək tezlikli elektromaqnit şüalanmasından;

Müəyyən elektron axını ilə bombardıman edilməsində yaranan yüksək tezlikli elektromaqnit dalğasından;

Elektrik və maqnit sahəsinin gərginliyindən.

266. Beta şüalanma nədən ibarətdir?

**Radioaktiv parçalanmadan yaranan elektron və pozitronlardan;**

Nüvə reaksiyaları prosesində bir atomun digərinə çevrilməsi nəticəsində yaranan yüksək tezlikli elektromaqnit şüalanmasında;

Elektrik və maqnit sahəsinin gərginliyindən;

Müəyyən elektron axını ilə bombarduman edilməsində yaranan yüksək tezlikli elektromaqnit dalğalarından;

Maddənin buraxdığı heliumun nüvə atomları axınından.

267. Qamma şüalanma nədən ibarətdir?

**Nüvə reaksiyaları prosesində bir atomun digərinə çevrilməsi nəticəsində yaranan yüksək tezlikli elektromaqnit şüalanmaları;**

Maddənin buraxdığı heliumun nüvə atomları axınından ibarətdir;

Müəyyən elektron axını ilə bombarduman edilməsində yaranan yüksək tezlikli elektromaqnit dalğasından ibarətdir;

Radiaktiv parçalanmadan yaranan elektron və pozitron axınlarından;

Elektromaqnit şüalanmadan.

268. Rentgen şüalanması nədən ibarətdir?

**Müəyyən elektron axını ilə bombardman edilməsində yaranan yüksək tezlikli elektomaqnit dalğalarından;**

Maddənin buraxdığı heliumun nüvə atomları axınından;

Radiaktiv parçalanmadan yaranan elektron və pozitron axınlarından;

Nüvə reaksiyaları prosesində bir atomun digərinə çevrilməsi nəticəsində yaranan yüksək tezlikli elektromaqnit şüalanmalarından;

Elektromaqnit şüalanmadan.

269. Radiativliyin ölçülməsi üçün hansı vahid qəbul edilmişdir?

**Bekkerel (Bk)**

C/kq

kq;

ton

m

270. Praktikada radiativliyi ölçmək üçün nisbətən kiçik hansı vahiddən istifadə edilir?

**Milliküri (Mki);**

milliqram

küri

C/kq

kl/kq

271. Bir milliküri neçə Bekkerdir (Bk)?

**1ki = 3,7·10<sup>10</sup>Bk**

1ki=3,1·10<sup>10</sup>Bk

$$1\text{ki} = 2,8 \cdot 10^{10} \text{Bk}$$

$$1\text{ki} = 3,8 \cdot 10^{10} \text{Bk}$$

$$1\text{ki} = 3,9 \cdot 10^{10} \text{Bk}$$

272. İonlaşma şüalanmalarının təsirini qiymətləndirən kəmiyyət hansıdır?

**Şüalanma dozası**

İşıqlanma dozası

Səs –küy dozası

Titrəyiş dozası

Təbii işıqlanma dozası.

273. Qrey nədir?

**Udulmuş şüalanma dozası  $\Delta$ ud – un ölçü vahidi;**

İonlaşma ölçüsünün vahidi

Udulmuş şüalanma dozasının həmin şüalanmanın keyfiyyət əmsalına olan hasil;

Şüalanmanın ölçü vahidi

Ekvivalent dozanın ölçü vahidi.

274. Udulmuş şüalanma dozasının köhnə vahidi necədir?

**Rad**

Qrey

Ber

Bekker (Bk);

C/kq

275. Ekspozisiya dozası nədir?

**Rentgen və qamma şüaların təsirindən quru atmosfer havasının ionlaşma ölçüsüdür;**

Toxumada udulmuş şüalanma dozasına həmin şüalanmanın keyfiyyət əmsalının hasilidir;

Udulmuş şüalanma enerjisinin maddənin kütləsinə nisbətidir;

Radiaktiv parçalanmadan yaranan elektron və proton axını

Maddələrin elektron axını ilə bombardman edilməsində yaranan yüksək tezlikli elektomaqnit dalğası

276. 1 bal külək hansı sürətlə qiymətləndirilir?

**33-49 m/san**

50-60 m/san

60-70 m/san

10-15 m/san

15-20 m/san

277. İldırım necə fəsadlar törədə bilər?

**İnsanları, heyvanları məhv edir, yanğınlar törədir, elektrik şəbəkələrini zədələyir.**

Elektrik şəbəkələrini zədələyir, radioaktiv zəhərlənmə baş verir

Heyvanları məhv edir, kimyəvi zəhərlənmə baş verir

Yanğın törədir, bioloji zəhərlənmə baş verir.

İnsanları məhv edir, radioaktiv və kimyəvi zəhərlənmə baş verir

278. Kəskin yoluxucu xəstəliklərin sürətlə və geniş halda bitkilər arasında yayılmasına nə deyilir?

**Epifitotiya**

Epidemiya

Epizootiya

Epidemiya və epizootiya

Erroziya

279. KC/m.kv nəyin ölçü vahididir?

**İşıq şüalanmasının**

Zərbə dalğasının

Udulan dozanın

Kimyəvi zəhərlənmənin

Radioaktiv şüalanmanın

280. Kimyəvi zəhərlənmə ocağı neçə zonaya bölünür?

2

3

4

5

6

281. Qoşun kimyəvi kəşfiyyat cihazında 3 yaşıl haşiyəli indikator borucuqları nə üçündür?

**Ümumi zəhərləyici təsirli zəhərli maddələri aşkar etmək üçün**

Sinir ifliedici zəhərləyici maddələri aşkar etmək üçün

Maddələr mübadiləsini pozan zəhərləyici maddələri aşkar etmək üçün

Boğucu təsirli maddələri aşkar etmək üçün

Yara əmələ gətirən zəhərləyici maddələri aşkar etmək üçün

282.Xəsarətin (zədələnmənin) neçə növü var?

**3**

4

5

9

7

283.Bədbəxt hadisə baş verdikdə hansı formal aktla rəsmiləşdirilir və qeydə alınır?

**İZ**

İR

İH

İK

İN

284. Tezlik əmsalı hesabat dövründə neçə nəfər işçiyə düşən bədbəxt hadisələrin sayıdır?

**1000**

100

10

2000

3000

285. Bədbəxt hadisələr zamanı Texniki üsulla nə təhqiq edilir?

**Əlverişsiz texniki mənbəli amillərin təhlükəsizlik dərəcələri;**

İnsan – maşın istehsal münasibəti sistemləri;

Hadisələrin baş verməsinin avadanlıqların yerləşmə planında şərti işarələr üzrə qeydə alınması və təhqiq edilməsi;

Əlverişsiz meteoroloji şərait;

Mühafizə vasitələri.

286. Erqonomik üsul vasitəsi ilə nə təhqiq edilir və öyrənilir?

**İnsan – maşın istehsal mühiti;**

Əlverişsiz texniki mənbəli amillər;

Müəssisədə bir neçə il ərzində zədələnmələr haqqında toplanmış statistik materiallar;

Hadisə baş verdiyi yerdə əmək və texnoloji proseslər, iş yeri, avadanlıqlar;

Əməyin santariya gigiyenik şəraiti, mühafizə vasitələri.

287. Bədbəxt hadisələr zamanı İqtisadi üsul nəyi təyin edir?

**Zədələnmələrin iqtisadi ziyanını;**

İşçiyə dəyən maddi zərəri;

İşəgötürənə dəyən maddi zərəri;

Mühafizə vasitələrinə dəyən zərəri;

Texnoloji qurğulara dəyən zərəri.

288. Psixofizioloji təhlil üsulunda nə təhqiq edilir?

**Zədələnmələrin fizioloji, psixoloji və sosial səbəbləri birlikdə təhqiq edilir;**

Zədələnmələrin fizioloji səbəbləri təhqiq edilir;

Zədələnmələrin psixoloji və sosial səbəbləri birlikdə təhqiq edilir;

Zədələnmələrin fizioloji və psixoloji səbəbləri birlikdə təhqiq edilir;

Zədələnmələrin sosial səbəbləri təhqiq edilir;

289. Son illər texniki və sanitariya – gigiyena səbəblərdən baş verən bədbəxt hadisələrin azaldınması nə ilə izah edilir?

**Elmi texniki tərəqqinin sürətlə inkişafı ilə;**

Maşınların düzgün idarə edilməsi ilə;

Əməyin mühafizə qaydalarına düzgün riayət edilməsi ilə;

Sanitar – gigiyenik qaydalara düzgün riayət edilməməsi ilə;

Texnikadan düzgün istifadə edilməməsi ilə.

290. Zərərliyə gətirib çıxaran neçə faizi təşkilatı və şəxsi səbəblərdən baş verir?

**70**

60

80

50

90

291. Zərərliyə gətirib çıxaran neçə faizi təhlükəsizlik qaydalarına riayət olunmamasından baş verir?

**14**

10

12

15

20

292. Tibbi müəssisənin həkimi neçə saat ərzində zəhərlənmə haqqında yerli sanitariya epidemiologiya stansiyasına (SES) məlumat göndərməlidir?

24

18

25

26

28

293. Əmək gigiyenası nəyi öyrədir?

**Əmək prosesinin və istehsalat mühitinin insanın işgüzarlığına və sağlamlığına təsirini öyrədən elmdir;**

İstehsalat prosesini öyrənən elmdir;

Bədbəxt hadisənin səbəbini öyrənən elmdir;

Yanğın təhlükəsizliyini öyrənən elmdir;

Nəqliyyat hadisəsinin səbəbini öyrənən elmdir.

294. İstehsalat sanitariyası nə deməkdir?

**Zəhərli istehsalat amillərinin təsirini qarşısını alan təşkilatı, gigiyenik və sanitariya texniki tədbirlər sistemidir;**

Yanğının qarşısını alan texniki tədbirlər sistemidir;

Bədbəxt hadisənin qarşısını alan texniki tədbirlər sistemidir;

Nəqliyyat hadisəsinin qarşısını alan texniki tədbirlər sistemidir

İstehsalatda bədbəxt hadisələrin səbəbini öyrənən elmdir;

295. İstehsalat otaqlarında bütün elektrik qurğuları və elektrikle işləyən avadanlıqlar, hərəkətdə olan nəqliyyat və qaldırıcı qurğuların gövdələri hara birləşdirilməlidir?

**Yerlə**

borularla

Naqillə

Su kəməri ilə;

Qaz kəməri ilə.

296. Sənaye müəssisələrində sağlam – gigiyenik şərait yaratmaq məqsədi ilə layihələrdə hansı otağın olması nəzərdə tutulmalıdır?

**Sanitariya – məişət otaqları;**

İdman zalı;

Oxu zalı;

Oxu və idman zalı;

Səhiyyə məntəqəsi.

297. I sinif təhlükəli maddələrin yol verilən qatılığı (YVQ) nə qədər olmalıdır?

**Yol verilən qatılıq(YVQ)  $< 0,1 \text{ mq/m}^3$ ;**

$YVQ < 0,3 \text{ mq/m}^3$ ;

$YVQ > 0,2 \text{ mq/m}^3$ ;

$YVQ > 0,15 \text{ mq/m}^3$ ;

$YVQ > 0,2 \text{ mq/m}^3$ .

298. II sinif təhlükəli maddələrin yol verilən qatılığı (YVQ) nə qədər olmalıdır?

**Yol verilən qatılıq(YVQ)  $< 0,1 - 1 \text{ mq/m}^3$ ;**

$YVQ < 0,2 \text{ mq/m}^3$ ;

$YVQ < 0,3 \text{ mq/m}^3$ ;

$YVQ < 0,4 \text{ mq/m}^3$ ;

$YVQ > 0,1 \text{ mq/m}^3$ .

299. III sinif təhlükəli maddələrin yol verilən qatılığı (YVQ) nə qədər olmalıdır?

**Yol verilən qatılıq(YVQ)  $< 0,1 - 10 \text{ mq/m}^3$ ;**

$YVQ < 1,5 \text{ mq/m}^3$ ;

$YVQ < 1,2 \text{ mq/m}^3$ ;

$YVQ > 1,0 \text{ mq/m}^3$ ;

$YVQ > 1,5 \text{ mq/m}^3$ .

300.Orqanizmin ayrı – ayrı üzvünə təsir edən müxtəlif maddələr necə adlanar?

**Təcrid olunmuş;**

Birgə təsir;

Tək – tək təsir;

Öz – özünə təsir

Qrup halında təsir